

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre 6 .
Negyedévre . . . 3 .

Bérmertelen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyilvántartásban minden garmond sor díja 40 fill.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknek: Minden szó után 2 fill. Azonfelül bélyeg 60 fill.

Peténél nagyobb, avagy diszbutékkal, vagy körzetel ellátott hirdetésekért természet szerint minden negyszög centim. után 6 fill. számítanak. Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Megemlékezés Kazinczyról*)

Kedves tanuló ifjuság!

Üdvözöllek benneteket e szent helyen, mely a magyar műveltség történetének legszebb emlékei közé tartozik!

Sajátságos tulajdonsága a nemzetek szellemének, hogy fiaikat, a kik az ész erejével az emberiséget mindig magasabbra emelték, kitüntető jelzőkkel tiszteli meg, sőt nevüknek, emlékeiknek Pantheonokat, Mauzoleumokat emel.

A kik a vallásosság, az istenfélelem terén tűntek ki, azokat *szenteknek* nevezi, s azt mondja: Szent István, Szent Imre, Szent Margit, Szent László.

A kik a nemzet hatalmát és erejét művelték, azokat a nagy jelzővel díszíti fel, s hívja: Nagy Sándornak, Nagy Lajosnak, Nagy Napoleonnak.

Ezenkívül Patheonok, Mauzoleumok hirdetik dicsőségüket: olyanok, mint a milyenek oszlopai között én állok most.

Ezek őrzik emlékeiket, a melyekhez a hű utókor elzarándokolt, hogy lelkét, szívére nemestse, hazafiságot, becsületet és munkaszeretetet tanuljon.

De a világtörténelem bizonyítja, hogy a népek még más módon is lerójják hátlájukat fiaik iránt. Nemzetük történetének egyes korszakait jellemiben és eredményes munkásságban legkiválóbb férfiakról és szellemiben és lelki nemességben legkiválóbb nőikről nevezik el.

A görög műveltség legfényesebb korszaka a Perikles kora, ekkor kezdték építeni azokat a bámulatos templomokat és csarnokokat, melyek, bár romjaikban, ma is a világ legelső épületei s a nagy Periklest sugalmazta szelíd meleg lelkével a

*) A sátoralja-ujhelyi róm. kat. főgimnázium ifjuságának és tanárainak f. hó 1-én, a széphalmi „Mauzoleom”-nál rendezett kegyeletes ünneplése alkalmával tartotta Hám Sándor dr., főgimnáziumi tanár. Szerk.

TÁRCA.

Rómáig — meg vissza.

(A magyar görög katolikusok római zarándokutja)

A „Zemplén” eredeti tárcája.

Írta: Bihary Emil.

(7. folytatás és vége)

Egy kis pihenés után reggelizni mentünk (a reggeli itt már jó kávé, vaj s zsemlyéből áll). Reggeli után kezünkbe vettük a velencei utmutatót s sorba kezdtük nézni a látnivalókat. Egész utunkon a reggel mindig a templomoké volt. S méltán is, mert a mi szép, a mi bámulatos, a mi műkincs van Olaszországban, az mind a templomokban van. Nincs a világon még egy ország, a hol annyi templom volna, mint Olaszországban, még egy kis falucsukából is legalább 4-6 templom tornya, vagy kupolája látszik.

Először is „Szt. Márk”-ot látogattuk meg. Szent Márk valódi muzeum a különféle műkincsek tekintetéből. Részletes leírásába bele se merek kezdeni, nehogy valaki, a ki Velenczét s Szt.-Márkot látta, azt mondja majd nekem: „ne sutor ultra crepidam” — eszmadia ne tovább a kaptafánál! En tehát a kedves olvasóknak csak annyit írok a Szt.-Márk templomról, hogy a mit Velence, Olaszországnak az iparművészet terén

legnagyobb és legszebb görög asszony: *Aspasia*. Azért nevezi ezt a kort sok tudós Aspasia-korának.

A rómaiaknál a műveltség legmagasabb fokot állott *Augustus* korában; s ezt a kort a római nép *arany kornak* hívja. Szellemeik fényét ekkor villogtatták a legnagyobb költők: Vergilius és Horatius.

Az angoloknál több történetíró *nagynak* nevezi *Erzsébetet*. Nem esoda; a drámai művészet e magas pártfogójának uralkodása alatt élt a világ legnagyobb szelleme: *Shakespeare*.

Nálunk, magyaroknál, ki ne ismerné a nemzet legújabb átalakulásának lángeszű vezérért, a ki a tudomány, politikai élet és gazdaság terén példátlan fáradságot és munkásságot fejtett ki és örök hállára méltó sikert ért el, s a kiről munkásságának idejét: *Széchenyi* korának nevezi a magyar történelem.

Hasonló ezekhez a magyar irodalomtörténet azon szaká is, a melyet *Kazinczy* korának nevezünk. A nagy tudós teljes erejével azon volt, hogy művelt magyarokká váljunk. Helyesen és szépen mondotta az ifjusági elnök, hogy az ő *eszményi* iránya a nyelv fejlesztése volt bármely módon: tisztítani, szépíteni és gazdagítani, hogy méltókká lehessünk a művelt és ő általa esodált nyugathoz.

Hazaszeretetének alapelve a nagy Révai jeligeje volt: *Nyelvében él a nemzet!* Ezen nyelv felvirágoztatásának áldozta munkaerejét, vagyonát; ennek emelkedése volt büszkesége, szerelme; ezt tartotta legfőbb dicsőségének.

A munkásság, melyet végzett bámulatos volt. A természettudósok állítása szerint a konyhasó két méregből áll: a nátriumból és a klórból, melyek egyenkint nagy betegséget, sőt halált okozhatnak. De együttvéve életfentartásunk fontos kiegészítő részét képezik.

első vezető városa, a mozaik művészetben csak teremteni tudott, azt mind a Szt.-Márk templomában halmozta össze, s a mit Velence hatalmának fénykorában megszerezni tudott, azt mind a Szt.-Márk templomában raktározta. A velenceiek hatalmának e templom mintegy fokmérője volt; a mi drágaságot csak leltek az egész ismert világra terjedő kalandozásaikban, mind ennek feldiszfizetésére fordították.

Különben, a ki részletekbe akar bocsátkozni, annak ajánlom, a Baedekeren kívül, hogy vegye meg vagy elolvasás végett szerezzé meg *Dessewffy* Arisztidnak „Velence” e. művét, vagy az 1 lira s 20 centesimoba kerülőt 84 képpel illusztrált „*Venedig und Inseln der Laguna*” című kis tájékoztató könyvecskét s a részleteket tanulmányozhatja. Itt csak annyit említek fel, hogy reám s társaimra legmélyebb hatást gyakorolt a Szt.-Márk evangelistáról festett mozaikkal kirakott képek s *Jézus Krisztus családfájának a mozaik képe*. Megjegyezni jónak látom, hogy a Szt.-Márk templomban az összes falfestmények (freskók) mozaik-művek, sekrestyéjében pedig bámulatos a fa-mozaik. Az egész Szt.-Márk templom, mely görög keresztformájú, egy hosszú tanulmányt igényel, hogy műkincseibe behatolhassunk.

Osszehasonlításképp a Szt.-Márk templomáról annyit mondhatok, hogy ez a mult századoknak és a benne élők hitének, reményének, szeretetének jelképe. Velence s népe is más volt, mikor a Szt.-Márkot építették s díszítették,

A *tudomány* olyan, mint a konyhasó. Két méregből áll: az egyik önfeláldozó, fáradhatatlan munkásság, mely ideget öl; a másik az anyagi áldozat, a mely azután bennünket minden téren a legszűkebb korlátok közé szorít. S e két méregből fejlődik minden népnek, de legfőképen annak a nemzetnek a kulturája, a mely fölött a magyarok Istene örököl!

Ezek képezik alkotó részeit Kazinczy életének is. Vagyonát az irodalom munkásságának buzdítására fordította, levelezéseivel is saját irodalmi munkásságának közzé tételére. De megható példát is nyújtott a csüggedetlen munkásságra akkor, mikor Kufstein, Abrovicz, Spilberg, Munkács börtöneiben megvonták tőle a tollat: rozsdával irt és saját vérével jegyeztett. Milyen sajátságos türemény az, hogy a magyar nemzet történetének lapjain leggyakoribb e két fogalom: láncot maró *rozsa* és a *vér!* . . .

Most már nagy fáradalmi és nélkülözései után nyugszik a szent öreg. S rólatok álmodik, kedves ifjak, a kik eljöttek őt haló poraiban köszönteni. Nyugvása hasonló a bibliabeli Jákóbéhoz, a ki azt álmodta, hogy egy fényes égbe magas lajtorja nyult, a melyen angyalok haladtak fölfelé.

A fényesség: a *magyar műveltség* az ő álmában, — a lajtorja: a *szorgalom*, mely segít ezta dicső eget megépíteni, — az angyalok, a kik erre vállalkoztak: ti vagytok, kedves ifjuság, a kik most az ő érdemeit ünneplitek.

Menjetez oda a szent sirhoz: áldjátok meg az ott hamvadó nemes szívet, s meritetek erőt és lelkesedést, hogy — mint Ő — ti is úgy fogjátok a hazát szeretui és érette áldásosan munkálkodni!

Amen!

Ugy legyen!

s más most, mikor a Szt.-Márkot látni jövök zsebére s pénzére épít s ipartárgyakat készít.

Van Velenczének vagy 100 temploma. A nevezetesebbek a „*Maria Gloriosa Dei Frari*”, mely Velenczének egyik legnagyobb temploma, hol sok hirneves ember van eltemetve. *Tizian*, a világhírű festőművész, a ki 99 éves hosszú élete alatt egész iskolát teremtett s kora a velencei festészeti iskolának fényszakát képezi. Tizian emléke V. Ferdinánd királyunk költségén 1852-ben készült. A másik emléksír a *Canova*, a világhírű szobrászé. Sírfehérítára is így szól: *Principi sculptorum aetatis suae — Ex collatione Europae universae* (Kora szobrászainak fejlődése — Az egész Európa adományából.) 1827-ben készült a mauzoleom. Ki gondolt volna még akkor arra, hogy a XIX. században már Velence s műkincsei nem a mieink lesznek.

Rendkívül szép a „*Maria della Salute*” kupolás templom, mely a nagy kanális nyugati végén fekszik s annak emlékére, hogy 1630-ban Velence a pestis járványtól megszabadult, 50,000 arany kölcséggel építették. A templom külseje több mint 100 szoborral van ékesítve.

Velence profán épületei közt legnevezetesebb a „*doge-palota*”, mely legszebb különleges stíben épült a XIV. században. Az építész: gót-mór. A doge-palota valódi remekműve a mész építészetnek. Két egymás feletti csarnok, az alsó 36, a felső 71 gót oszlopon nyugszik. Az építészek is bámulják, hogyan lehetett támszögletek nélkül ilyen nagy lakot emelni; hát ha még

Budapesti levél.

Május 1.

Koronaöri palota felállítás.

Főemelő ünnepség részesei voltak április 29-én S.-A.-Ujhely városnak budapesti küldöttségéből azok, akik dolgaikat elvégezve egy-két napot még a szép Budapesten töltöttek el.

Ez a koronaöri palota felállításának fényes ünnepsége volt. A palota a koronaörségnek és a magyar királyi testőrségnek lesz ezután díszes lakó helye.

A koronaöri palota közvetlenül a magyar királyi várpalota mellett a modern technika vívmányainak kihasználásával épült — esőndben, impozánsul a Logody-utcában.

A jövőben magyar királyi udvartartásnak egy gyöngyszeme ez, a melyet a magyar nemzeti állam felépítését mindig szívén viselő magyar királyi honvédelmi miniszter létesített és pedig ezáltal a vármegyénk társas köreiből is köztisztviselők és szerzetesek ismert *Arnótfalvy* István vezérkari ezredesnek, a honvédelmi miniszteriál III. ügyosztálya vezetőjének referációjából.

Volt idő midőn a magyar szent koronát a székesfehérvári székesegyházban a kanonok őrizték, később Visegrádon világi rendűek; majd elkerült Pozsonyba, aztán kivitték Bécsbe s II. József, a „kalapos király“ a császári arkivumba helyeztette el a többi koronák közé.

A gyászos temesvári esata elvesztése után menekülő Szemere B. Orsva mellett egy fűzesbe ásatta el. De Szent-István koronája sok viszontagság után ismét csak visszakért és Buda várába, hogy ott fönn örök időre ragyogó szimbóluma legyen a Szent-István kezével megalapított egységes magyar királyságnak.

1867. óta az ország szent koronájának őrzésére, királyi kijelölés alapján, az országgyűlés választ két világi főurat, a kik rangban a zászlós urak (barones regni) után következnek, s azonfelül még a m. kir. honvédségből egy csapatot szerveztetett, mely a szent korona mellett éjjel-nappal őrt áll!

Ennek a csapatnak s egyúttal a m. kir. testőrségnek igen kényelmes elhelyezése fog szolgálni egyúttal a koronaörségi palota.

A hivatalos átadás után fényes lakomára gyűlt össze a palota egyik termében a díszes épületet átvevő küldöttség, élén *Arnótfalvy* m. kir. honv. ezredessel.

Ott láttuk a miniszterelnök képviselőiben Romy Béla dr.-t, a miniszterelnökség elnöki osztályának vezetőjét, a cs. és kir. főudvarmester képviselőiben Ybl Lajos várkapitányt, Gallassy Gyula ezredest, I. oszt. főhadbiztost, Csáp Miklós dr. főorvosot, mindkettő a honvédelemügyi miniszteriumból, Farkas Vincét, a koronaörség parancsnokát, Anders Emilt, k. ö. századost; továbbá a főváros képviselőit, az I. ker. elöljáróját és mint vendégeket a s.-a.-ujhelyi deputációnak két tagját: *Arnótfalvy* Tivadart vm. főpénztárost, és *Staut József* főispáni titkárt, azon felül még többeket Budapest főváros előkelő társas köreiből.

A pezsgőnél az elnök *Öfelségére* ürité poharát, — mire az I. kerületi honvédeknek a Kölesy himnuszával felelt. Ezután megindult a tószok árja; éltették: *Arnótfalvy* István ezredest, a m. kir. miniszterelnököt és képviselőjét, Gallassy főhadbiztost, a kir. várkapitányt, a koronaörség parancsnokát s egy szellemes felköszöntő az elnöki székéből S.-A.-Ujhely város képviselőtestü-

elgondoljuk, hogy a tenger-fenékbe vert faelőpökön áll. A palotát az ugynevezett „sóhajok hidja“ (ponte dei Sospiri) köti össze a börtönökkel. A doge-palota főtermében van a világ legnagyobb festett képe, *Tintoretto* műve, mely a tulvilági paradicsomot ábrázolja. Maga a főterem (Sala del Maggior Consiglio) 52 mtr. hosszú, 25'40 mtr. széles és 15'4 mtr. magas.

A doge-palotát csak mint képtárt és muzeomot mutogatják. A muzeoma nincs olyan, mint a római vatikáni, de képei s freskói sokkal szebbek s értékesebbek, mint a vatikáni képtáré, legalább ránk ilyen hatással volt. A doge-palotát s műkincseit is csak futólagosan nézhetjük meg, mert hát rövid az időnk és még sokat akartunk látni.

Bár Velenczét száraz földön is be lehet járni, mert mintegy 378, legtöbbszörre kőhidakkal átvezetett kőburkolatos utcája van, csakhogy tudni kell a tekervényes szűk utakon járni. De ez nem célirányos, mert nagyon unalmas s időt rabló, hanem legjobb gondolára ülni 4-nek s 1 liréért (óránként fizetve) össze-vissza cipeli a lagunákon s a „Grand Canalis“-on. Így az ember mindent megtekinthet. sőt még eicoronára sincs szüksége, mert ha van egy kalauz-könyveskéje s onnét kijegyzi magának, mit akar megnézni, megmondja a gondolásnak, a gondolás rögtön odaviszi s még magyarázatokkal is szolgál.

Megnéztük még az „*Academia delle belle arti*“-t, a szépművészetek akadémiáját is; itt van Tizian legszebb műve: Szűz Mária menybevitete.

letének messze-távolból vendégekként véletlenül odakerült két tagjára is esett.

A felköszöntőre *Staut József* válaszolt; szép és emelkedett hangú felköszöntőben éltette a koronaöri palota felavatására egybegyűlt fővárosi díszes társaságot. — Pohár esendül. Vig zene zendül!! Az első magyar királyi honvédek zenekar cigányosan, igaz magyar verével húzta a jó magyar nótákat egész az esti órákig...

Kemény B.

Vármegyei ügyek.

Pénztárvizsgálat. A vármegye közpénztárainál még a múlt hó 23-án és folytatva 24-én tartotta meg a törvényszerű küldöttség a rendes havi vizsgálatot. Eszrevétel nem merült fel.

A miniszteri kiküldött, kinek jöveteléről ma egy hete hírt adtunk, zempléni utját, mint értesülünk, egyéb halaszthatatlan végzendők miatt ösmeretlen időre elodázta.

Az országos képviselőválasztók ideiglenes névjegyzékének közszemlére történt kitételéről lapunk mai számának „Hivatalos Rész“-ében olvasható hirdetményre innen is felhívjuk a t. olvasó figyelmét.

Közgyűlés hirdették a t. vármegye közönségének S.-A.-Ujhelybe f. hó 15-ére. A körlevél és a közgyűlés tárgysorozata mai számunk „Hivatalos Rész“-ében.

A nyugdíjalapra ügyelő választmány tegnap d. e. tartott ülésén tárgyalta Papp Gyula szolgabírósi volt irnok özvegyének és kk. gyermekeinek folyamodását, melynek alapján az évi ellátást 471 K. 53 f.-ben állapította meg a választmány.

Versenydíjnyújtás. A kassai m. kir. államépítészeti hivatal lapunk utján is tudatja, hogy a pányi rk. templom és paplak helyreállítása 3892 K. 98 f. készpénz, 251 kézi és 93 igás napszámnak természetben való ledolgozása mellett megengedtetvén, a munkákat kivételének biztosítása céljából Kassán, a f. hó 15-én d. e. 10 órakor, versenydíjnyújtás fog tartatni a kir. áll. ép. hivatalban.

Hírek a nagyvilágból.

Királyunk öfelsége, mint II. Vilmos námet császárnak ünnepelt vendége, fényes, nagy kísérettel f. hó 4-én Berlinbe érkezett. A birodalmi székes főváros népe, a ki tizenkét év múltán látja újra Magyarországot dicső királyát, határtalan nagy lelkesedéssel, pompával és fényvel veszi körül a legalkotmányosabb uralkodót, a ki evvel az alkalommal ezennel három teljes napot tölt a német császár udvarában.

Munkácsi Mihály †. A „festőművészek királya“ *Munkácsy Mihály*, távol idegenben, hol elborult lángelméjére nem vetett többé fényt égi géniusza, elhunyt. Holt tetemét haza hozzák a szülőföld ege alá és mint a nemzet nagy halottját, országos költségen temetik el, a

Ebédre minden magyar, bárhol is volt szállva, a „Bauer“-be jött. Itt ismét találkoztunk s megbeszéltük a látottakat. Délután újra a Márk-térre, s miután a Márk-téri, igazán szép boltkirakatokat megnéztük, átmentünk Velence második szép helyére, korzójára „*Riva degli Shion*“ Itt katonazenét is hallottunk. Jegyet váltottunk egy gőzpropellerre s áthajóztunk a „Lydo“-ra. Ez egy sziget szép mulatóhelyekkel, kerti sétaterekkel s tengeri fürdőkkel. Szinte jól esett látnunk 2 lovat, mert Velenczében semmi-féle élő állatot nem lehet látni.

Lidó szigetén láttunk két lovat s rajtuk *ügyetlenül lovagló* két taliánt. (Kedves szerk. barátom, igazán soha oly ügyetlen lovaglót, mint a taliánok, nem láttál, a huszárság vagy lovaság egy nevetséges trup.) Ugyancsak a Lidón megösmertünk a „delicatesse“ osztrigával. Szemünk láttára halászták ki a tengerből s azon frissiben kínálták. Mi csupa kurjuzitásból a citromlével leöntött osztrigából bevettünk egy-egy adagot, de uram bocsáss... nem akarom leírni, mert senki étvágyát elrontani nem akarom, csak annyit írok az osztrigáról, hogy az nem a becsületes magyar gyomornak való.

Este visszajöttünk. A Bauer étkezőjében már találkoztunk a Nápolyból megjöttekkel, a kik élénken beszélték el élményeiket. A még Rómában külön audiencia miatt maradt *Vályi János* dr. eperjesi püspök is *Szabó Jenő*vel megérkezett s idejött közénk. Amint bejöttek diskrét, de szívből jött éljenzéssel üdvözöltük óméltóságukat.

magyar nemzetet pedig felszólítják, hogy közadakozásból számára szobrot emeljen. — Fény nevére, áldás emlékére!

Dél-Afrikában esend uralkodik a csatamezőkön, de az félelmetes, nyomott hangulatu esend, mely a földet sarkaiban megrázni szokott viharokat előzi meg. A búrok és ángolok között megtörtént döntő esata híré hiába várta a világ e héten, nem érkezett meg, s bizonyára még sokáig is fog késni.

Hírek az országból.

József Ágost fhg. nejevel és sógorával, *Fülöp* orleáni herceggel, Kisjenőre érkeztek, a hol nagy vadászatok vették kezdetüket.

Apponyi Albert gr. hosszabb távollét után Budapestre érkezett és most ismét részt vesz az országgyűlés tárgyalásain.

A premonstreiek súlyos és reménytelen beteg prelátusok mellé segédde választották *Takács Menyhért* dr.-t a kassai rk. főgimnázium igazgató-tanárát. Öfelsége a prelátusi jogok utódlásának adományozásával a választást megerősítette. az prelátus-segéd a zárandokokkal most Rómában van. Oda utazása közben érte utól az örömhír, melyhez vármegyénk nagy közönsége is örvendéssel csatlakozik.

Színház.

Halmay és társulata igyekeznek magukat beajánlani közönségünk rokon érzésébe. Annyit, korlátolt erőik segítségével is, e héten elértek, hogy mutatóul volt két szépen telt házuk. Hát ha még ugy volna, a mint nincs, milyenek lennének azok a telt házak! E pereben értesülünk, hogy az első szerelmes szerepköre is gazdátlan maradt... Hát ez megint mit jelentsen?

A hét története ez:

Szombaton, április 28-án, itt először a „Görög rabszolga“ e. operet ment, telt ház előtt és jó előadásban. A három fő szerep *Halmayné*, *Lévay Sárika* és *Barts Aranka* kezében volt. Mindenikök a magáét fényesen oldotta meg. — *Halmayné* (Aspasia) remek szép éneke s toaletjei nagyon tetszettek. Énekszámái közül kitűnt „Az arany sziget“ kezdetű dala, melyet a közönség szünni nem akaró tapsa után még egyszer elénekelt. *Lévay Sárika* (Iris) mintha csak neki írták volna e szerepet, pajzán, kedves, mellette minden koketéria nélkül. Énekszámait és táncait ő vele is megisméltették és zajos tapsokkal honoráltak. — *Barts Aranka* (Antónia) ma érvényesítette először, bár kissé fátyolozottan, szép alt-hangját. A közönség ő előtte is tapssal és újrászálal hálálkodott. — *Tisztay, Gabányi László, Ferenczy* szintén kitétek magukért. A két előbbit felséges józú komikumáért, *Ferenczyt* pedig rendkívül hatásos baritonjáért, melylyel ma felvillanyozó hatást ért el, tapsolták. — *Benkő Jolán*, mint mindig ma is jó volt. — *Gabányi* kis szerepében szintén. — Az énekkart, melyre mindig kifogásunk volt, ma meg kell dicseknünk — kitétt magáért. — Az operet szövege nem valami érdekes bonyolódású, de azért szép muzsikájával vonzani fog mindig.

Vasárnap, április 29-én, másodsor a „Kurucfurfang“ ment, bizony kis közönség előtt.

A nagy teremben különféle európai, sőt exotikus nyelvet is lehetett hallani. Vacsora után még egy kis sétát tettünk a Szt.-Márk-téren, mert ez ekkor a velenceiek gyülekező helye s amint a lefekvés ideje elérkezett, ki-ki szállójába tért.

Március 12-én tehát jóformán az egész Velenczét megnéztük. Másnap, azaz márc. 13-án, előbb emléktárgyakat vásároltunk be s aztán, újra utba vettük a várost, s hol gyalog, hol gondolán keresztül-kasul jártuk.

A ki Velenceze privát épületeivel, mágnások palotáival meg akar ösmerkedni, az gondolázzon végig a Grand Canálison, a gondolás minden egyes palotát megnevez, s megmondja ki a tulajdonosa. Ilyen gondolázásunk alkalmával találkoztunk, egy igen szép privát gondolával; benne egy ur s egy asszonyt ült, előttük egy nagy dog kutya. Azt mondotta a gondolásunk, hogy ez Don Carlos és neje, a spanyol trónkövetelő.

Velenczében sok szépet lehet látni és venni. Láttuk az üvegyárt s bámultuk amint szemünk láttára készítették az üveg mozaik-tárgyakat, megosodáltak az üvegfonást, selyem finomságu s hajlékonyságu üvegszálakat fontak szemünk láttára. Benéztünk a szobrászati termekbe. Megtekintettük a műasztalos munkákat és mindenre csak azt mondhatjuk, hogy csodálatos az emberi ész, az ügyesség s a találékonyság.

Minthogy a velenceiek is taliánok, hát persze, hogy velök is kell kegyetlenül erősen alkudni. Még ott is, a hol az egyes tárgyakon

Folytatás az I. mellékleten.

A darab rémitő hosszadalmasságával ma is fárasztó volt.

Hétfőn, április 30-án, zónaelőadásul s ez évad alatt másodszer a „Gésák,“ bizony nem a legjobb előadásban.

Kedden, május 1-én, három darabot mutattak be: két régi jó darabot — és egy monológot, mind a hármát jó előadásban, de gyér közönség előtt. „A minister előszobájában“ *Tisztay* (mint Knabe) művészi nívón álló alakítást produkált; szinte csodálkozott az ember, hogy ez a színész, a ki felséges és kimeríthetetlen az operet-mókákban, oly művész is tud lenni, mint volt ebben Knabe Farkas Jeremiásnak megsíratásra indított ábrázolásban. *Tisztay*nak ehhez a valóban művészi sikeréhez gratulálunk. — *Lányi* az öröm kitörését természetesen adta, — *Gabányi István* előkelő tónusban a komornikot. — *Gabányi Árpád,* mikor megfogalmazta „Tót táncmesterét,“ — ezt a pompás humorral teli monológot, — olyannak képzelte megszemélyesítőjét, mint volt az ő „alterego“-ja, képe: szép reményekre jogosított fla, *Gabányi László,* ki ebben a pompás monológban csakugyan az apja fia volt. — Harmadiknak ment a „Varázshegedű.“ *Lévay Sárika* kedves, *Barts Aranka* is helyén való volt a babonás fiuban. — *Ferenczy* a nemesszívű falusi vén hegedűst igen szépen énekelte nemesak, hanem ma játszott is még pedig mélyen átértett hangulattal.

Szerdán, május 2-án, most másodszer ment a „Görög rabszolga“ félig telt ház előtt, — egész sikerrel.

Csütörtökön, május 3-án, *Sardou* francia kedves vigjátékát adták, a „Csapodár“-t. Nagyszerű darab a maga nemében, de csak imigymamogy, felében-harmadában elégitette ki a közönséget, mert a szereptudás hiánya és a nem arra teremtett szereplők „beugratása“ révén nem volt az előadás gördülékeny. — A mi siker volt (és taps) azon a két *Gabányi*-fiu osztozott testvériesen. Igazán szép tulajdon. Nincs nap, hogy ne játszanának s mégis mindig jól tudják szerepeiket! Most kivált *Istvánnak* volt egy hosszú lélegzetű, nagyon kifárasztó szerepe, de ennek dacára is derekasan megfelelt a nézőség igényeinek. — *Kövesdy Evi* nagyon gyöngye volt, ölelései pedig izlételének. — *Tisztay Rivaualet,* a tűzértisztet, operetlakká torzította. Miért nem *Molnár*-nak adták ezt a neki való szerepet? — *Naiva:* ma is tapasztaltuk, hogy a naiva hiánya mennyire levon a társulatnak.

Pénteken, május 4-ikén, zónaelőadásban és másodszer „Sulamith“ s pedig telt ház előtt. — A megismételt előadásban a kérők jelenete is határozottan jobb volt, mint az elsőben.

Szombaton, máj. 5-én, a várva-várt „Teknősbéka“ e. operet, melyből, mint mondják, a pikáns kibelesítet és sikamlós helyeket gondos kézzel kibecsülte a direktor. Ugy-e: megmondjuk majd a jövő számban.

Ma vasárnap, két előadás, t. i. délután, 4 órákor gyermek és népelőadásul: „Jani és Juci.“ Este 8 órákor, „A piros bugyellár.“

a+b.

Jövőheti műsor: Hétfőn a „Görög rabszolga,“ — kedden, „Csalj meg édes,“ — szerdán, „Válás után, vagy: oh azok az anyósok“ bohózat, — Csütörtökön, „B. A. L. E. K.“ operet, — pénteken, „a Vasgyáros,“ — szombaton, „Rip van Winkle,“ operet.

a szabott ár ki van téve, alkudni kell, mert különben szánalom nélkül becsapják az embert, s ha ezt a Velence szemefényét képező Szt.-Márk-téri kereskedésekben így van, képzelhető, hogy van ez másutt!

Az ebéd ideje csakhamar elérkezett, még együttesen megebédeltünk, s mondhatjuk igen jól, mert itt már zsirral és vajjal főznek, sütnék. S aztán pakkoloztunk, mert egy része délután a 2 órás vonattal Trieszten át vasuton ment haza, a másik része hajón Fiumén át. Hajón ment a zárandokok legnagyobb része, a mi szűkebb körű társaságunk is velők tartott.

Estefelé gondolákra ülve kicsolnakáztunk a mélyebb vizen álló hajónkra, a „Daniel Ernő“-re s ott lassan gyülekezve 7 órákor már mindnyájan együtt voltunk.

Szép, esendes holdvilágos éjjel volt. Velence tündéri fényben vagyogott. S ekkor láttuk, hogy Velence a messze távolból sokkal szebb, mint közletről. Olyan ez Velence is, mint a kifestett vén primadonna; távolról elbájoló, esábitó, közletről, látván az areon a ráncokat meg a foltokat: szomorúan kiábrándító.

A hajónk Fiuméig hamarosan tette meg az utat s mi minden baj nélkül (még a leggyengébb idegzetű nőknek sem történt semmi bajuk) reggel 1/27-kor Fiuméba érkeztünk.

Egy hatalmas éjjennel üdvözöltük édes hazánk határát. Aztán hamarosan átültünk a vasuti kupéba, de előbb a magyar fináncok vizsgálatán estünk át s elismeréssel kell kijelen-

Különfélék.

— **Királyi adomány.** Őfelsége a király, kabinetirodája útján és főispánunk közbenjárásával, *Labanics János* kolonizai gk. kántortanító részére 30 korona legkegyesebb adományt küldött.

— **Személyi hírek.** *Clair Gyula* altábornagy, kassai honvéd kerületi parancsnok, e hó 2-án Ujhelyben időzött, megvizsgálta a honvéd zászlóaljait s jelen volt a legénység céllövő gyakorlatán is a Bodnár-völgyben. — *Ligeti József* dr. egészségének helyreállítása végett 2—3 heti tartózkodásra Abbáziába utazott.

— **Előléptetések.** *Sebeők Antal* dr. nyitrai honvéd állomás orvosfőnök, igen tisztelt barátunk és kedves földink, a múlt évtizedben S.-A.-Ujhely városnak népszerű tiszti orvosa, őrnagyi ranggal törzsorvossá, — *Feledy Pál,* S.-A.-Ujhelyből nem régen áthelyezett flgy. százados, — *Szent-Györgyi Béla* Kassán állomásozó honvéd hadnagy, kedves földink és barátunk pedig főhadnagygyá nevezetett ki. Mindnyájuknak örömmel gratulálunk!

— **Illusztris vendégek.** Folyó hó 9-én S.-A.-Ujhelyben gyűlést tart az ev. református egyház egyetemes énekügyi bizottságának zenezakértő küldöttsége. A jelzett alkalommal költőpapunknak, nt. *Fejes István* esperes-lelkésznek, kedves vendégei lesznek *Lévay József* és *Szabolcska Mihály* író-költők is, kiket a Magashegy városa és Zemplén nevében előre is örömmel köszöntünk. Isten hozza!

— **Polonyi Elemér kitüntetése.** Kellemes hírt kaptunk a tegnapi postával kedves földink, *Polonyi E.* zongoraművész kitüntetéséről. A dolog úgy történt, hogy Belgrádban a múlt hó 29-én *Sándor* és *Milán* királyok előtt fényes sikerű udvari hangversenyt adott, és az e célra szerzett szerb „fantázia“-t *Sándor* királynak ajánlotta. Ugy a király valamint a jelen voltak lelkesen fogadták a zeneszerzőmenny interpretálását. *Sándor* király hangverseny után személyesen adta át *Polonyinak* a Szt.-Száva-rend lovagkeresztjét; azután hosszasan beszélgetett vele s a többek között arról kérdezősködött: „van-e már és van-e még a Tokaj-Hegyalján bor?“ A kitüntetéshez örömmel gratulálunk!

— **Krúzselyi Bálint.** Meghalt a „Máramaros“ jeles szerkesztője: viski *Krúzselyi Bálint,* nekünk is, sokunknak, felejthetetlen jó barátunk, a „Zemplén“-nek ős barátja, harmineket év folyamán remek tollu hü munkatársa. Nemesak a legjelesebb kollegát, jó barátot, hü munkatársat siratjuk elköltözésében, de a fájdalom érzete könyeket fakaszt szívből azért is, mert az ő elköltözésével a legnemesebb szívű, a legideálisabb gondolkodó, a legszeretreméltóbb embereknek, a legönzetlenebb hazafiaknak, a legmagyarabb izlésű íróknak a száma egygyel megkevesbedett: *Krúzselyi Bálinttal,* a ki az egyéni nagy értékeknek kivonata, megszemélyesítője, még halóporában is megdicsőülése vala! *Máramarosnak* volt jeles szülőtte; de *Zemplén,* melyet s.-pataki tizenkét évi tanárkodása alatt tanult meg ösmerni és szeretni, második szűkebb körű hazájaként szerette, a mint hogy ő maga is zempléni részről a szeretetnek olyan viszonzásával találkozott, a mi az átlag-embert sokszorosan fölülmuló egyéneknek jut osztályrészül

tenünk, hogy most a mi fináncaink is igen előzékenyen s gyorsan bántak el velünk.

Hét órákor már elhagytuk a szép Fiumét, innen mentünk a most látható Karsztoknak. Sokáig lehet a tengert látni s a Karsztok se oly borzalmasak nappal mint éjjel. Igen sok primitív vízi fürészmalmot láttunk a Karszt folyócskáján.

Zágrába d. u. 1 órákor érkeztünk s itt egy forintért pompásan megebédeltünk a vasuti restaurációban, 2 koronáért igen jó tabledót adnak.

Gyomrunkkal kibékülve tovább utaztunk, anélkül, hogy Zágrábot is megnéztük volna, csak a vasutról láttuk, hogy csinos város.

Este már kedves hazánk szívében, Budapesten voltunk, március 14-én.

Itt az indóházban bucsút, igazán érzékeny testvéri bucsút vettünk egymástól s ki még az nap, ki másnap, ki csak szombaton ment kedves otthonába, az ő szerettei közé.

Mielőtt befejeznék ez uti vázlatunkat, kedves kötelességünknek tartjuk itt is, a „Zemplén“ hasábjain, halás köszönetünket kifejezni, az egyházi vezetők: *Vályi János* dr. eperjesi, *Firczak Gyula* munkácsi püspök urnak és világi vezetőnk *Szabó Jenő* öméltságaiknak, nemkülönben az összes rendezőknek.

Eljének soká!*)

*) Eljének a magyar gör. kat. zárandoklat tagjai is, hogy soká kellemesen visszaemlékezzenek az olasz Szerk.

a számottevő emberek átlagától. „Egy nagy gyászoló családdá lett M.-Sziget lakossága — mondotta koporsója felett valedikciójában a bucsuztató lelkész — hol kicsiny és nagy, gazdag és szegény egyaránt a maga keserűségét zokogja, a maga fájdalmát emlegeti, gyászolva azt: a kit mindenki szeretett“ . . . Az általános mély gyászban, mely *Krúzselyinek* a m.-szigeti ev. ref. temetőben ápr. hó 30-án elhantolt sírjára borul, igaz, benső részvétellel osztoznak zempléni tisztelői is, kiknek száma légió, kiket nem szomorított meg soha életében csak most — halálával. Emléke itt maradt és munkáló erővé változott át a mi iránta való mélyes mély szeretetünkben. És emléke élni fog örökké a népdalokban, mert a „Kerekes András“ költőjét, szerte e hazában nem mulik el nap, hogy meg ne siratná „Piros Panna“ . . . Ha valakire, *Krúzselyi Bálintra,* a „legmagyarabb“ írók egyikére, illenek rá az antik költőnek örök igazságot kifejező ama szavai: nem halt meg egészen, — és hogy: a kik nem magok használnak éltek, a halál hatalma alá nem esnek! Az ő lelkének lángoszlopa is, mint vezető fény, előttünk lebeg. — Szeretve tisztelt, felejthetetlen jó barátunk, hü munkatársunk: áldott a te emlékezeted mi közöttünk is!

— **Halálozások.** Súlyos veszteség érte *Képes Gyula* törvényszéki bíró t. barátunkat. Édes anyja *Képes Károlyné,* sz. *Román* Augusztá, nyug. törvényszéki bíró özvegye, e hó 3-án szeszass szenvedés után 72 éves korában meghalt. Az agg urnót, kinek szenvedéseire megváltás volt a halál, tegnap délután temették el nagy részvét mellett a Malom-utcai gyászos házból a róm. kat. temetőbe. Ny. b. — *Keresztessy István,* Homonna városnak 16 éven át volt bírója, a múlt hó 26-án, 70 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogultnak hült tetemeit ápr. 28-án d. u. 4 órákor helyezték örök nyugalomra a róm. kat. sírkertben. A megboldogult egyike volt a régi iparos világ eredeti, ritka becsületességű típusainak. Nyugodjék békével!

— **Esküvő.** *Deil Jenő,* kereskedelmi és iparkamarai titkár és neje *Deil Emilia,* szül. *Maffei-Ferrari,* leányát, *Elzát,* Kassán f. hó 5-én vezette oltárhoz *Hermann Viktor* dr., a kassai eszás. és kir. katonai alreáliskola ezredorvosa.

— **Sebeők Sárika diadala.** Szatmárról írják: A honvédtisztek özvegyei és árváinak segélyalapja javára igen szép sikerű hangverseny volt Szatmáron a színházban a múlt ápr. hó 24-én. A koncerten működők közül — írja a szatmári egyik lapkollega — legelső sorban is *Sebeők Sárika* k. a., az operaiskola növendékének művészetéről kell beszámolnunk, mely valóban szenzációs meglepetésben részesítette a közönséget. A nagytehetségű kisasszony immár egy kész hangverseny-énekesnő, a ki bármely elsőrangú pódiumon is fölléphetne. Gyönyörű koloratur hangja van, mely a felsőbb regiszterekben hatalmasan cseng, az alsó fekvésekben pedig drámai színezetű és teljesen iskolázott. Legnagyobb hatással a Mascagni románcot énekelte a „Parasztbecsületből,“ melyet a közönség szünni nem akaró, frenetikus tapsal jutalmazott. *Kun László* két dalát is — mely technikailag igen nehéz — hasonló bravurral adta elő a kisasszony, a kinek hangjához méltóan illik szobor termete és szép arca is. *Sebeők Sárika* kisasszonyak nagy jövője van a művészet terén és azt hisszük, hogy ez a jövő már nincs messze.

— **Ministeri biztos.** A vall. és közokt. m. kir. minister a homonnai államilag segített felső kereskedelmi iskolánál az idei érettségi vizsgálatok vezetésével *Zorn Vilmos* dr. kassai jogakadémiai tanárt bizta meg.

— **Még egyszer a cigándi gyilkosság.** Olvasóinknak még bizonyára emlékezetében van a cigándi gyilkosság, a mikor *Tóth Mihály* gazdaembert feleségének a szeretője orozva lelőtte, a miért a törvényszék életfogytig tartó fegyházra ítélte, ellenben feleségét, a kit a kir. ügyész a gyilkosságra való bujtogatással vádolt, felmentette. A kassai kir. ítélőtábla a múlt héten tartott tárgyalásán az ítéletet megváltoztatta és *Tóth Mihály* német bujtogatásért fegyházra ítélte s egyidejűleg azonnal való letartóztatását rendelte el.

— **Lopás a színházban.** *G. L.,* Halmay szintársulatának egyik jeles fiatal tagja, a minap lehangoltan panaszkolta a kapitányságnál, hogy a színházi öltözőben kofferját valaki feltörte s abból vadonatuj frakk-ruháját ellopta. A rendőrség a ruhát a zálogházból hamarosan előkerítette s most a még ki nem nyomozott tolvajt keresik.

— **A törvényszékről.** Ismeretes dolog a „Zemplén“ t. olvasói előtt, hogy a városi tanács, a kir. törvényszék épületében több egészségte- lennek talált hivatalos helyiség bezáratását, vagyis kiürítését rendelte el s a városnak ez a határozata jogerejűvé is vált. Ez ugyan még a

mult esztendőben történt, hanem a határozatnak eddig még érvényt nem szereztek, mert a törvényszéki elnök előterjesztésére a kiürítés végrehajtását a másodfokú hatóság több ízben felfüggesztette. Most újabbán arról értesülünk, hogy a legeslegutolsó (?) terminust a kiürítésre e hó 15-ig tűzték ki.

Lóversenyek a Bodrogközön. A „Bodrogközi jótékony négyesület” már lapunkban is bejelentett jótékony célu lóversenyait a f. évi június hó 17-én (tizenhetedikén) d. n. 3^{1/2} órakor fogja megtartani a perbenyiki vasútállomás közvetlen közelében. A verseny programját, mely most van kinyomatás alatt és a nagyközönség élénk érdeklődéssel várja, részletesebben is fogjuk ösmertetni.

Esküdtzéki tárgyalások lesznek a s. a. -ujhelyi kir. törvényszéknél folytatódólagosan f. hó 21, 22, 25 és 26-án, ez alkalomra a következő esküdtek fognak behivatni és pedig A) *rendes esküdtek:* Hericz Sándor, Behyna Kálmán, Tátray Dezső dr., Roze Salamon, Zombory János, Kucséra Antal, Meczner Gyula, Langerman Károly, Bock Imre, Spokovszky Károly, Csizy Ferenc, Kroó Gyula, Kossuth János dr., Pekáry Gyula, Reichard Lajos, ifj. Horváth József, Fleiszner Frigyes, Fried Lajos dr., Schön Sándor, Kiss Ödön, Kriszt István, Lövy Adolf, Róth Mór, Némethy Bertalan, Szent-Györgyi Dezső, Kovács Endre, Vadász Antal, Sztrapkovic Imre, Meczner Béla és Zubay György. B) *helyettes esküdtek:* Dókus Mihály, Ruttkay Mór, Pilissy László, Némethy Sándor, Beszterczy Gyula, Kapás L. Aurél, Hvozdivics Antal, Nemes Lajos, ifj. Bajusz József és Petz Vilmos.

A „Bock”-féle kerthelyiség megnyitása a kedvezőtlen időjárás miatt elhalasztatván, ma d. u. lesz, még pedig Lukacs Károly és a gyártelep zenekarának közreműködésével.

Műkedvelői előadás. Nagy-Mihály ifjusága a Nagy-Mihályon létesítendő „Népliget” javára folyó hó 10-én a „Kos-szálló” nagytermében műkedvelői előadást rendez; még pedig színrekerül három egyfelvonású vígjáték, u. m. „Szikra”, „Szellemdús hölgy”, „Házasságok politikából.” A szereplők: Fröhlich Corry, Buday Margit, Tholva Jolán, Olchváry Gizella, Füzes-séry Ilona, Tarnovszky Istvánné dr.-né, Füzes-séry Dezső, Dombay, Skultéty Győző.

Öngyilkos asszony. Czipó Mihályné, az ujhelyi szolgabíróság hivatalosolgájának neje, már hónapok óta súlyos betegségben szenvedett, úgy, hogy fájdalmai szinte elviselhetetlenné váltak. Hogy azoktól megszabaduljon, végzetes tette határozta el magát; ugyanis tegnap hajnalban észrevétlenül kiszökött a szobából és az udvaron lévő kutba ugrott. Kevéssel később élettelenül huzták ki s az előhívott Stern Armin dr. már csak a beállott halált konstatálta.

Helyreigazítás. A multkori tudósítás, melyben Rad község népének közérkölcsei állapotáról volt szó, fájdalmat okozott épp ott, hol a tudósítással bántó szándéka nem volt, mert nem is lehetett a „Zemplén” levelezőjének, a kinek mai számunkba küldött soraiból igaztjuk ide a következőket: Ft. Wischán József plebános ur, Bodrogközünknek általánosan tisztelt és szeretett „Józi” bácsija, mint mély sajnálattal értesültem, zokon vette multkori közleményemnek egy-két kitételét; különösen pedig azt, hogy Radnak immár égető szüksége volt egy hivatása magaslatán álló iskola tanítóra, mert eddig s évtizedek hosszú során át csak a templom volt az iskola stb. Hozzátehetem most, a mit a multkor elfelejtettem, hogy az templom-iskola *mintaszerű* volt és pedig a jóságos lelkipásztor tette olyanná 38 év folyásán át, mert egyházának egész népét bölcsen, békeségben, szép példával tanította és vezette. Nem is ő rajta mulott, hogy a rendeltetészerű iskola hátramaradottsága szöba jöhetett; sőt abban is, hogy most kitűnő szakértőt nyert, a mi kedves „Józi” bátyánknak főérdeme van. Csak maradjon hát ő neki továbbra is elve, a mi volt: hogy ha az ő jövedelme vész is, a tanító fizetését az utolsó fillérig behajtja. A puritán jellemű „48”-as Józi bácsi pedig, kihez hosszú szép életében még csak egy makulányi sem férhetett a rútból, közkedveltségben, szeretettől és tisztelettel környezetten, sokáig éljen s legyen ezután is, mint volt „sal et sol” Rad és egész Bodrogközünk néperkölcseinek!

Birtokcsere. A Wiedder-testvérek f. remetei vasgyárát Károlyi Imre gr. vette meg, a ki ott nagyobb szabású vadász-telepet létesít; a békés-megyei királyhalmi grófi birtok pedig a Wiedder-testvérek birtokába ment át. „F. Z.”

Színház. Nagymihályon egy hét óta a Dombay-pár, magas színvonalon álló művészetükkel már több kellemes szórakozásban részesítették a közönséget, mely a színházzá alakított „Kos” szállót esténként teljesen megtölti s így a nyújtott élvezetekért hálásan áldoz,

Nagy tűz. A mult hó 29-én Imregen nagy tűzvész pusztított s az erős szélben az oltás is csaknem lehetetlenné váltott, úgy, hogy rövid

idő alatt tizenkét lakóház és számos melléképület, élet és takarmánynemű lett a lángok martalékává. Több tén és sertés is bentégett. A veszedelem huszonöt családot tett hajléktalanná. Az égettek felségítésére és főispánunk közbenjárásával a belügyminister négy száz koronát utalványozott. A tűz oka eddig kipuhatolható nem volt.

Eljegyzés. Fein József könyvelő, eljegyezte Grán Lajos gálszécsi szálló tulajdonos leányát, Gizellát.

Mi okvetlen szükséges minden hölgynek? Szép, tiszta, üde arc! Ez a legkönnyebben és legbiztosabban az egész világon elismert és kedvelt Margit crém használatával érhető el. E teljesen ártalmatlan törvényesen védett arckenőcs, mely sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a szeplőt, májfoltot, pattanást és az arc mindennemű tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat kisimítja és az arcnak finom, fiatal, rózsás színt ad. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona.

Fürdőmegnyitás. A málezai fürdőt május 8-án nyitják meg ünnepiesen.

„Szegény vagyok, de becsületes.” Ezt a szálló igét mindenki ismeri és sajnos, hogy a legtöbb ember igazán szegény. Menynyivel kellemesebb azonban az a tudat, ha az ember gazdag és becsületes és a fönti mondást így variálhatja: „Gazdag és becsületes vagyok.” Csak hogy ehhez sok, nagyon sok pénz kell. És ezt a legbecsületesebb módon megszerezheti bárki, a ki egy nagy főnyereményt üt meg. Erre a most kezdődő osztályosorójáték elég alkalmat nyújt, ha tekintetbe vesszük, hogy mily számos főnyeremény vár a szerencsés nyerekre. Török A. és Társa bankháza (Budapest, Váci-körút 4.; fiók: Muzeum-körút 11.) pedig, mely szerencséséről az egész országban ismert, pontos kiszolgálása, szigorú üzleti elvei és szolidaritása folytán méltán megérdemli, hogy a sorsjegyvásárló közönség sorsjegyeit e cégnél rendelje meg.

Foulard-selyem-ruha 8 frt 40 krtól

feljebb — 14 méter! postabér és vámmentesen szállítva! **mintákat pedig postafordultával küldenek:** valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 kr. méterenként.

Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyárai Zürichben.

— Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Irodalom.

Az **„Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez”** c. havi folyóiratunknak 1900. évi, egy-szersmind a VI. évfolyamnak **májusi** füzeté a következő tartalommal jelent meg: 1. Ós embernyomok a kis-azari hegyek lábainál. Irta: ifj. Berecz Károly. — 2. Zemplén-vármegye történelmi földrajza (XXII. közl.) Irta: Dongó Gy. Géza. — 3. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (51. folyt.) Latinból: *Matolai Etele*. — 4. Történeti jegyzetek Zemplén-vármegyéről. (51. folyt.). Latinból: *Dongó Gy. Géza*. — 5. Babotsay Izsák, Tarczal v. nótáriusának naplója. (5. folyt.) Közli: *Hubay Kálmán*. — 6. Szirmay András naplója. (47. folyt.) Közli: *Karsa Ferenc*. — 7. A sárospataki ev. ref. főiskola rövid története Képpel. (2. folyt. és vége). Irta: *Szinyei Gerzson*. — 8. Adalék Szirmay Antal életrajzához. (I.) Irta: ifj. *Kemény Lajos*. — 9. **Levelesláda:** A br. Sennyey-család levelestárából. (VII.) Közli: *Lojda József*. — 10. Sáros-Nagy-Patak régi jegyzőkönyveiből. (VI.) Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 11. Rákóczi-, vagy Zrinyikincsek. (II.) Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 12. **Tárca:** A homonnai Drugeth-család romlása. (2. folyt. és vége). Irta: *Takáts Sándor dr.* — 13. A szerkesztő póstája. — 14. **Függelék:** A szalai és tavarnai Barkóczy-család (gróf, báró és nemes) nemzedékrendi táblázata. (I. és II.) Összeállította: *Doby Antal*. — A havonként 2—2 nagy iven megjelenő „Adalékok” előfizetése egész évre (12 füzetre) csak 4 korona 80 fillér. — *Melegen ajánljuk mindenkinek, a ki vármegyénk viszontagságos történet érdekli; főképp pedig ajánljuk a községek figyelmébe; már csak azért is, mert ebben az évfolyamban folytatódik egyes községeknek külön-külön történeti és helyrajzi ösmertetése.*

A koronaértékű kamatszámítás megkönnyítésére igen célszerűen összeállított táblázatot adott ki és küldött be szerkesztőségünkhöz *Gitschner Rezső* m. kir. adótiszt Nagy-Szebenben. A táblázatoknak kitűnő hasznát vehetik állami pénztárak, állami és vármegyei számvéviségek, bíróságok, ügyvédök, városi adóhivatalok, községek és körjegyzők, községek előjáróságok, takaré- és hitelintézetek, valamint a kereskedők. Ára a táblázatnak: egy korona. Megrendelhető a szerzőnél.

A helybeli és vidéki kerékpárosok figyelmébe. A kerékpározásnak, ennek az utolsó esztendőben magyar földön is óriási lendületet vett új és szép sportnak egy hazai szak-klubnyét kaptuk tegnap, mely megérdemli, hogy a kerékpárosok figyelmébe ajánljuk. Címe: „Kerékpár-Sport”. Szerkesztősége Pécsen (Siklósi országot 20. sz. alatt) van, a honnan kívánatra mutatóványszámot is küldenek.

Szendy, Hoffmann és Társa

párisi és lyoni selyemgyári raktára Budapest, IV. Bécsi-utca 4. Raktárunkon található a legújabb és legnagyobb választék **dívtos selyemkelmék, csipkék és szalagok**, valamint gyöngyülés és **point-lace-ruhák** és point-lace-kelmékből. Fekete, fehér és színes selyemkelmék 85 krtól 14 frt. Foulard-Pongis és Satin-Liberty-selymek 65 krtól kezdve. Angol mosó selyem 80 cm. szélességben 1.25 krtól kezdve. Mintákkal kívánatra készíttéssel szolgálunk.

Egyesületi élet.

A Zemplén-v. orvos-gyógyszerész egyesület 30 éves fenállása alkalmából diszközgyűlést fog tartani, még pedig az eddigi megállapodás szerint f. é. június 16-án az erdő-bényei gyógyító-fürdőben, mely alkalomra a szomszéd vármegyék társ egyesületeit is meghívják.

Az országos orvos-szövetség „Zemplén-vármegyei fiók szövetsége” tagjaihoz a következő felhívást intézte: A tolyói évi április hó 21-én tartott közgyűlés határozata folytán a szerencsém értesíteni, hogy a választmány minden hó elsejét követő szombaton gyűlést tart. (Ezen gyűlésekre külön meghívók nem fognak küldetni.) Minden gyűlést a „Bock” vendéglőben társas vacsora fog követni. Ezeket a vacsorákat a fiókszövetség minden tagja részt vehet.

Meghívó. A „sátoralja-ujhelyi izr. népkonyha egyesület” e hó 9-én szerdán fél 3 órakor az izr. iskola tantermében volt alelnöke, néhai Schwartz Bernát emlékére rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjai ezenel meghívotnak. Tárgy: Emlébeszéd: tartja *Némethy Bertalan*. A közgyűlésen nem egyleti tagok is megjelenthetnek. Sátoralja-Ujhely, 1900. május 5-én. — *Schön Vilmos dr.*, e. elnök.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

— A rovatért felelős: A szerkesztő-bizottság. —

Minden kézirat *Beregszászy István*, szerk. biz. elnökhez küldendő S.-A.-Ujhelybe.

A Zemplén-vármegyei Tanító-egyesület alsó-körének és központi választmányának gyűlése.

A „Zemplén-vármegyei Tanító-egyesület” alsó-köre idei tavaszi gyűlést ápr. hó 25-én Kir.-Helmecen tartotta meg. Nem mondhatni, hogy a tagok a gyűlésen nagy számban jelentek meg; mert ha őszinték akarunk lenni, ki kell mondanunk, hogy — többen is lehetünk volna; de tekintve az elért eredményt, a gyűlés értékes munkásságát s tanulságos lefolyását, bátran elmondhatjuk, hogy a kir.-helmecezi alsó-köri gyűlés cseppet sem állott más köri gyűlések megett, hanem felemelkedett arra a magaslatra, a melyen a köri értekezleteknek állaniok kell, midőn tudásuknak, életképességüknek, szakismeretüknek, arravalóságuknak latbavetésével véleményt kell mondaniok oly kérdésekben, a melyek az ország tanügyének vezetőségét foglalkoztatják, szóval a melyek akut jellegű tanügyi kérdések. Emlékeztetünk mindnyáján, bölcs ministerünk 1899. évi nov. hó 7-én 84.117. sz. a. kelt magas rendeletéből folyólag a központi választmány azon intézkedésére, mely szerint, hogy a hivatolt ministeri rendeletnek elég tétessék, hogy egyesületünk a tantervkérdésben a maga véleményének kifejezésével érvényesülhessen, a köri értekezletek bizattak meg e kérdés megvitatásával s az e tárgyban alkotandó véleményes jelentés megalkotása s meghatározásával. A központi választmány magának tartotta fel a körök határozatának egyesítését, illetve a két kör véleményének összevetésével a „Zemplén-vármegyei Tanító-egyesület” egészének nevében felterjesztendő véleményes jelentés megállapítását. — E fontos kérdésben a felső-kör már előzőleg határozott, az alsó-körön volt most a sor, hogy a készitendő tantervre nézve véleményét megalkossa. E kérdés dominálta a tért Helmecen s mondhatni, hogy oly érdeklődést kevés felszinen levő kérdés iránt tanusított még a tanító-ság, mint a minőt az alsó-köri értekezleten ki-

Folytatás a II. mellékletben.

fejtettek az ott jelen volt kartársak. A mint a gyűlés programjának a 4-ik száma, Gönczy Bertalan tokaji áll. isk. igazgatónak „Kell-e külön tanterv az osztatlan iskolának vagy nem?” — című nagy tanulmányra s alapos készülségre, sok tudás és tapasztalásra valló értekezése elhangzott, a jelentkezési sorrend betartásával annyian állottak fel szólásra, hogy szinte azon kell gondolkoznunk, hogy ki volt ott, a ki a tárgyhoz hozzá nem szólt. Hogy többet ne említsék, György Mózes, Szorál János, Sikolya Antal, Orás, Vitt, Hubay kartársakat s e sorok íróját említem még csupán, s ha még egyesületünk ügybuzgó elnökét, Hodossy Bélát s vármegyénk szeretett tanfelügyelőjét, Nemes Lajos kir. tanácsos urat is a tapéon levő kérdés hozzászólóihoz sorozom, még sem neveztem meg mindazokat, a kik fel- és hozzászólásaikkal az alsó-kör véleménye megalkotásának a tanterv kérdésében segélyére voltak.

„Legyen egységes a Tanterv! Az új tantervben a tantárgyaknak és tananyagának az a minimuma jelöltesse meg, a melyet minden iskolában működő tanító sikerrel elvégezhet s csupán az alaki cél kitűzésében legyen benne a maximum, mely felé, mint ideál felé minden iskolának törekedni kell!” — Ily módon szűrődtek le a különféle nézetek az alsó-kör gyűlésén egy közös megállapodáshoz. Ily értelemben határozott a felső-kör is előzőleg, a melyet a választmány, mint alább látható, az egyetemes gyűlés nevében összegezett felterjesztett.

Az „Alsó-kör” gyűlése különben teljesen a kör elnök által megállapított program szerint folyt le. A gyűlekezés a „Rigó” vendéglőben történt s innen indult ki a kör, hogy d. e. 9 óráig a helmezi iskolákat meglátogassa. — Először is az ev. ref. iskolát néztük meg, ahol Bajkay Imre tanítót egy vegyes, osztatlan iskolában találtuk. Az iskolának a külseje nem mutatta, hogy ott a nemzeti kultúra alapját rakosgatják. Nagy ház az iskolai épület, van benne tanítói lak is, de az udvara összefolyik az utcával s úgy néz ki mint egy köztér, a melyre valami középületet is építettek — még be sines kerítve! Bent a tanterem sem mondható olyannak, a mely ellen a gyermekek testi fejlődését féltő modern pedagógusok kifogást ne tehetnének. Azok a hosszú padok, festetlen és göröcs-reccs állapotban, ha a gyermekek egészségét nem is veszélyeztetik, de a tanító munkájának minden esetre akadályul szolgálnak. Különben a tanterem teljesen megfelel a terem elnevezésnek. Tágas, világos, baloldaltól kapják a növendékek benne a világosságot. Vajha széles e hazában az iskolai épületek legalább is ilyenek volnának! — Ez a külső hatás, a melyet az említett iskolahelyiség az oda érkezőre gyakorol. Csalódnánk, ha a külső képről vonnánk következtetést az iskola belső értékére. Mi is ily kellemes meglepetésben részesültünk. Egészségtől duzzadó gyermek arcok nyájasan köszöntésre készen fordultak felénk, a mint a terembe léptünk. A tanító, a ki fogadásunkra előnkbe sietett, igazi otthonában, az iskolában, kartársi szeretettel fogadott bennünket. Az iskola, amely rövid ott időzésünk alatt az ő vezetése alatt állott, az ő egyéniségét, a szeretettel fegyelmezni, bölcsen oktatni és tervszerűséggel s teljes tudással tanítani képes gyakorlott tanítót mutatta be nekünk. Szóval az a hatás, a mely a Bajkay kartárs iskolája megtekintése alkalmával bennünk keletkezett, az ő gyakorlati tanítói arvalóságának elegendő bizonyosságul szolgálhat.

A programot követve, egy másik iskolába az izr. iskola egyik osztályának a meglátogatására indultunk. — Ez egy kis falusi gazda házára emlékeztető helyiségben van elhelyezve. Itt már igazán sok a kívánni való, a miről a tanító nem tehet, a mit tulajdonképpen az iskolafelügyelőnek kellene megeselekedniök. — Értelmes tanítót, jól vezetett osztályt találtunk itt. Ennyit erről.

Az iskolák meglátogatása után a köri értekezlet az ev. ref. iskola termébe vonult. Itt tartotta magas szárnyalású elnöki megnyitó beszédét Linz Géza kör elnök, a melyben kiterjeszkedve a kör rövid idejű működésének részletes ismertetésére találó szép hasonlattal élve összetartásra, együttműködésre buzdít s a megtörtént vizsályokra, a melyek — szerinte — az alsó-kör bodrogközi tagjai közt keletkeztek, a feledés leplét óhajtja borítani. — Kár, hogy a Rovat szűk kereténél fogva a formailag és tartalmilag egyaránt szép és érdekes mű ez alkalommal nem közölhető; de reméljük, hogy ott, a hol az elhangzott, a kiknek részben belőle valami szánva is volt, nem talált kemény szivekre, megleend így is a teljes sikere.

A kör értekezlet egyik érdekes és tanulmányos részét a Sikolya Antal tarczali tagtárs „Néhány szó az erkölcsi nevelésről” — című felolvasása képezte. A nagy szorgalmat s nem mindennapi készülséget tanúsító értekezés felolvasója s írója a kör általános óvációjában részesült.

Ezek után a kör tapéon levő ügyei nyertek elintéztést. E közben Nemes Lajos kir. tanácsos, tanfelügyelő ur a napidíjak és fuvarberek tárgyalásával kapcsolatban amaz örvendetes körülményről értesítette a kör értekezletét, hogy a munkácsi g. k. püspök ur öméltsága a vármegyei közigazgatási bizottságot felkérte, hogy a felekezeti tanítók fuvardíját azoknak, a kik a „Zemplén-megyei tanító-egyesület” tagjai, utalja ki. Ez minden esetre örvendetes jelenség. Reméljük, hogy öméltségének a nemes s a népnevelés érdekében történt kérelmét siker fogja koronázni.

A kör gyűlés végeztével a kör tagjai a „Rigó” vendéglőbe közeledre gyűltek egybe. A kedélyes és vidám banket közben a pohárköszöntők is megeredtek. Az első toasztott Hodossy Béla egy. elnök, a betegségéből felépült Wlassics Gyula miniszterért, a kihez a kör üdvözlő táviratot is küldött, mondta a másikat Vágó Gyula e alelnök a jelen levő, de tőlünk távozó félben levő kir. tanfelügyelőért, Nemes Lajosért, majd Nemes tanfelügyelő öngyűlése a tanítókért emelt poharat. E közben Somogyi Gerő r. k. plebános, Kovács Karolina r. k. tanítónő és Lukács István r. k. tanító kíséretében a közeledben keresett fel bennünket, hogy a tanítók iránti szeretetének kifejezést adjon, s a kör gyűlést az azon nap délutánján tartandó r. k. iskolai növendékek iskolai ünnepére meghívja. Elvezetesebb délután alig tudott volna nekünk szerezni a főtisztelendő ur. A 48-as törvények szentesítésének évforduló iskolai ünnepe, a mely a róm. kat. iskolában az iskola növendékei közreműködése s a tanítók és a plebános ur vezetése mellett folyt le, szerezte ezt nekünk. Alkalmunk nyílt közvetlen tapasztalást szerezni arról, hogy ott, a hol a lelkes és tanító együttesen működik a nép nevelése érdekében, minő sikereket lehet elérni. Gratulálunk a főurnak s a tanítónő s tanító kartársunknak a szép sikerhez!

II.

A „Zemplén-megyei Tanító-egyesület” választmányja a két két kör gyűlés után, ápril. hó 29-én, d. e. 9 órakor S.-A.-Ujhelyben, az állami iskola tanácstermében tartá meg rendkívüli közgyűlést, a melyen az elnök jelentést tett a kör értekezlet működéséről, s egyzersmind összegezve a tanterv kérdésben a körök megállapodását, a következő felterjesztést ajánlja a központi választmányunk elfogadására:

Nagyméltóságú Minister ur!

Kegyelmes urunk!

Nagyméltóságodnak 1899. évi nov. 7-én 84,117. sz. a. kelt rendeletét a „Zemplén-vármegyei Tanító-egyesület” választmányja f. évi február hó 11-én tartott ülésén örömmel s hálás szívvel fogadta, mert választmányunk — mint bizonyára az ország egész tanítósa — a tanító-egyesületek erkölcsi s szellemi erőinek elismerését, méltánylását látja benne.

Ene nagy fontosságú kérdést: „Szükséges-e az egytanítós osztatlan népiskolák részére külön tantervet készíteni?” egyesületünknek „Felső-kör” f. é. ápril 2-án, az „Alsó-kör” pedig f. é. április 25-én tartott ülésében tárgyalta. Mindkét körnek, tehát a „Zemplén-vármegyei Tanító-egyesület” egészének, beható eszmecsere után egyhangulag megállapított véleményét alulirt napon tartott választmányi gyűlésünkben a következőkben vagyunk bátrak Nagyméltóságod kegyes színe elé terjeszteni:

A mint egy az a cél, mely felé összes népiskoláinknak törekedniök kell: legyen egységes a tanterv is, mely a cél felé vívő utat legfőbb irányában jelölje, megmutassa. Viszonyaink között a külön tantervet szerencsétlenségnek tartanánk; ha már nemzetiség és vallás olykor-olykor le nem tagadható válaszfalat huz tanítók és tanítók, iskolák és iskolák közé, legalább a tanterv legyen egységes.

Tehát a cél, mely felé magyar népiskoláinknak törekedniök kell, egy. De miként az utasok közül az egyik játszva könnyen, a másik csak a legnagyobb fáradsággal; az egyik az elékerülő tüneményeket s dolgokat részletesebben vizsgálva és megismerve, a másik azokról csak általános áttekintést nyerve; az egyik a szükséges, hasznos és kellemes dolgok nagyobb mennyiségével megrakodva, a másik csak a legszükségesebbet magával vevé képes ugyanazt az utat megtenni, a kitűzött célt elérni: iskoláinknak is a külső és belső körülmények által elősegített vagy gátolt munkabírása, teher-vívő képessége nagyon különböző. Meg kell tehát világosan mondani, hogy iskoláinknak a kitűzött cél felé való törekvésökben utravalóul mi és mennyi szükséges, vagyis jelöltesse meg a készülő tantervben a tantárgyaknak és tananyagának az a minimuma, melyet minden tanító, illetőleg minden iskola sikerrel földolgozhat. A tanterv egészében maximumnak tekintessék, melynek elvégzése a legjobb körülmények között lehetséges, mely felé, mint ideál

felé minden iskolának törekedni kell. Mindazonáltal az így készült minimális és maximális tanterv is csak keretnek tekintendő, melynek kitöltése, a részletek megállapítása az iskolák s tanítók — hogy úgy mondjuk — egyéni teendője marad.

Arra másik kérdésre: „ha az egy és több tanító s összes elemi népiszkola részére ugyanegy tanterv szolgálna zsinórméretű, ez esetben az osztatlan elemi népiszkolákban minő tantárgy és osztályosportosításokkal, szóval minő módon lehetne az általános tantervben kitűzött célt biztosítani? Tiszteletteljes feleletünk ez: az osztatlan és osztatott iskolák hasonló normális körülmények között sem törekedhetnek arra, hogy az anyagi kiképzést illetőleg egységes eredményre jussanak, ellenben a mi az alaki kiképzést illeti, a kitűzött célt minden iskolának egyformán el kellene érnie. Mely alázatos fölterjesztésünk után a legmélyebb tisztelettel maradtunk.

A választmány Hodossy Béla e. elnök ezen felterjesztését beható eszmecsere s tanácskozás után elfogadta, s azt, mint a vármegyei Tanító-egyesület véleményes jelentését, a nagyméltóságú vall. és közokt. minisztériumhoz felterjeszteni határozta.

Ezek után egyéb kisebb folyó ügyek elintézésével a választmányi ülés is véget ért.

Vágó Gyula.

1771. sz.

T. Zemplén-vármegye tanfelügyelőjéül.

A zemplén-vármegyei T. Tanító urakhoz.

A földmivelésügyi m. kir. miniterium a gazdasági ismétlő-iskolák vezetésére hivatott néptanítók gazdasági kiképzése céljából folyó évi július hó 1-től 28-ig az adai, lugosi, kecskeméti, rimaszombati, nagy-szentmiklósi m. kir. földműves iskoláknál 20—20, összesen 100 néptanító részére, továbbá folyó évi augusztus hó 2-től 29-ig az adai, pápai, kecskeméti, jászberényi, hódmező-vásárhelyi, rimaszombati, csákovári, nagy-szentmiklósi, szentimrei, algyógyi, lugosi, csabai, karcagi és szabadkai földműves iskoláknál szintén 20—20, összesen 280, mindössze tehát 380 néptanító számára négy hetes gazdasági tanfolyamot rendez.

E négy hetes gazdasági tanfolyam tartására minden felvett néptanító egyszász (100) korona segélyben részesül; ezen összegből az uti költség és ellátás, szóval minden költség fedezendő leendő.

A szóban levő tanfolyamokra nyilvános elemi iskolákban tényleg alkalmazásban levő okleveles és mezőgazdasági tanfolyamon még részt nem vett néptanítók vétetnek fel; és pedig első sorban lehetőleg azon községekből, melyekben a gazdasági ismétlő-iskola már megnyílt s a vezetéssel megbízott tanítók a tanítási jogosítványt azon kikötéssel nyerték el, hogy a gazdasági tanfolyamok valamelyikén jelentkezzenek, továbbá azon községekből, a hol a gazdasági ismétlő iskola felállítására a közel jövőben remélhető.

Felkérem azért a T. Tanító urakat, hogy a „Néptanítók Lapjában” megjelenő hirdetés figyelembe vételével a jelzett tanfolyamokra leendő felvétel iránti kérvényeket folyó hó 15-ig hivatalomhoz okvetlenül terjesztsék be.

S.-A.-Ujhely, 1900. évi május hó 4-én.

Nemes Lajos,

kir. tan. tanfelügyelő.

A szerkesztő biz. postája.

L. G. Szerencs A megnyitó a gyűlés lefolyásáról szóló közleményben érdeme szerint van méltatva. Rova tunkból térszűke miatt kiszorult, — más alkalommal pedig nem volna aktualis. — Az uti számla megv. Üdvözlöt!

CSARNOK.

Főgimnáziumunk Kazinczy-ünnepe Széphalmon.

A sátoralja-ujhelyi piarista főgimnázium május 1-én testületileg vonult ki a széphalmi mauzoleumhoz, hogy lerója kegyeletét a haza nagy fia: Kazinczy Ferenc iránt. Reggel 8 órakor indult az ifjuság sok-sok nemzeti zászló lobogása alatt az intézetből; de vezette — hálásan jegyeztük fel — az egész tanári kar.

Az ünnepen az ifjuság énekkara három szép darabot adott elő: Ima a hazáért, Sz: Nagy Józseftől; Népdalokat (Szomorúan szól a magyar nótá . . .) és Kőlcsey Himnuszát. Mind a három énekdarab felemelte a lelkiünket.

Pólyai Gyula VIII. o. tanuló Tompa Kazinczy-ódáját szavalta. A magas szellemű és gondolatokban, hazafias érzésben gazdag költeményt jól esett hallanunk; hiszen tudjuk, mikor írta ezt Tompa: 1859-ben, mikor még a magyar nemzet siratta hazáját; de ez az évszám az évfordulója Kazinczy születésének és

legujabb felébredésünknek e remek óda a pasiribadala. Pólyányi szépen, a tárgyhoz teljesen hozzá illő komolysággal adta elő a költeményt.

Somogyi Bertalan III. o. tanuló Pósa Lajosnak „A hazáért” című költeményét szavalta. Örömmel láttuk az ügyes fiút az ión oszlop-esarnok lépesőjén. Temperamentuma, hangja, bátorsága egyaránt magára vonta a figyelmet. Úgyesen és lelkesen beszélt társainak a haza szeretetéről, s az ünnep sikerének ő az egyik főtenyezője.

Az ünnepi beszédet Lakatos Dezső VIII. o. tanuló, az ifj. önképzőkör elnöke tartotta. Tanulmányon alapuló biztos tudással fejében, a komoly gondolkodás higgadt logikájával, szívében a nagy író iránt érzett lelkesedéssel, az ifjú ajak nemes szavával méltatta Kazinczyt. A mit mondott, e főgimnázium derék ifjúságához méltó elnöki beszéd volt.

Hám Sándor dr. főgimn. tanár t. barátunk szintén megemlékezett a nagy tudósról; iránybeszédét lapunk mai számában vezércikkely gyanánt közöljük. — Az ünnepen városunk intelligenciájából sokan vettek részt. A hölgyek között ott láttuk Boronkay Farkasné, Führer Ignácné, Matolay Bélánét, Spotkovszky Károlynét, Pataky Miklósnét, Rosznáky Gyulánét, Wisnyey Zoltánnét, Dongó Jujókat és Mariskát, Szép Ilonka k. a.-okat stb. De a vármegye és város férfiai is érdeklődtek az ünnepség iránt. Jelen voltak: Ferenczy Elek m. kir. állami anyakönyvi felügyelő, Matolay Béla, Székely Elek, Rosznáki Gyula, Somogyi Bertalan és még többen, közöttük a „Zemplén” szerkesztője és Kazinczy Ferenc ny. p. ú. számtiszt is, a „szent öreg”-nek egyik hű onokája.

Végül még egy szót. Üdvözljük a nemes vármegye alispánját, ki az ősi székház árbócára felhuzatta a nemzeti trikórt, — és köszönünk Bányáska község hazafias, derék bírájának, ki a főgimn. ifjúság ünnepének tiszteletére a magyar nemzeti lobogót kitűzte házára.

Közgazdaság.

Az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság tegnap tartotta közgyűlését Csekolics Endre gróf elnöklése mellett. Az igazgatóság jelentése szerint a biztosítási üzlet általában nyereséggel záródott. Az elemi biztosítási ágak közül ezuttal a tűz- és szállítvány-biztosító üzlet lefolyása volt kevésbé kedvező. De, valamint a biztosító-üzlet egész vonalán folytonos volt a társaság fejlődése, ebben az üzlet-ágban is öröndetes mozzanat az, hogy tűz- és szállítványi díjbevételek az 1899-iki 12.866,869 kor. 90 fillérről 1899-ben 13.503,409 kor. 7 fillérré emelkedett, vagyis 636.539 kor. 17 fillér összegű gyarapodást mutat. A jégbiztosító-üzlet, amely évtizedeken át nagy bajként súlyosult a mérlegre, végre az 1898. évben kivételesen kedvező jégkár viszonyok között, nyereséget hozott; ez azonban csakis annak köszönhető, hogy 1899-ben rendkívül csekély volt a jégverések száma. Az életbiztosító-üzlet a ráfordított gondot és munkát kielégítő módon jutalmazta. Az új szerzemény 1899-ben 41,760 204 kor. 61 fill. volt; a biztosított tőke állománya pedig 253,652,080 kor. 34 fillérré emelkedett, vagyis 12,013,671 kor. összeggel haladta túl az előző évi állományt. Bőséges tartalékolás mellett, az 1899-ik évi *tiszta nyereségül* az életbiztosító üzlet-ágban 977,833 korona 52 fillér összeget sikerült elérni. Javasolja az igazgatóság, hogy az elért 996,786 korona 18 fillér tiszta nyereségből fizessenek ki az életbiztosítottak nyeresiményül 435,135 korona 92 fillért, az igazgatósági nyeresimény-osztalékra 59,807 korona 17 fillért, a tisztviselők nyeresimény-osztalékára 29,903 korona 58 fillért, a tisztviselők nyugdíjalapjára 19,995 korona 72 fillért, *osztalékul részvényenként 150 koronát.* A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s a fölmentvényt megadta. Az elnök meleg hangon emlékezett meg az elhunyt tagokról. Végül megválasztotta a közgyűlés választmányi tagokul Korniss Károly grófot és Thuróczy Györgyöt, a felügyelő-bizottságba pedig Burhard-Béla-váry Konrádot és Németh Tituszt.

Városi és községi ügyek.

* **A Kossuth-szobor-bizottság** első ülését f. hó 4-én délután tartotta a S.-A.-Ujhely város közgyűléstermében. A bizottság elhatározta, hogy a nagy hazafi emlékére S.-A.-Ujhelyben felállítandó szobor mielőbbi létesítése céljából és a társadalmi uton megindítandó gyűjtés érdekében szűkebb körű bizottságot küld ki, melynek elnöke: Hornyay Béla dr., tagjai: Fejes István, Katinzky Géza, Miklóssy István, Schön Vilmos dr., Meczner Béla, Widder Gyula és Pataky Miklós.

* **Városi színház.** S.-A.-Ujhely rt. város rozoga színházának újjáalakítására április 30-án tartották a versenytárgyalást, melyen legked-

vezőbb ajánlattal (mintegy 6000 korona) árendeménnyel Zombory János és Lenhardt Imre helybeli társvállalkozók lettek a győztesek. Már hozzá is fogtak a külső munkálatok megkezdéséhez.

* **Villanyvilágítás.** A „s.-a.-ujhelyi villanyvilágítási és erőátviteli részvénytársaság” a város területén felállítani kötelezett új lángokat bealkalmazván, május 1-én adta át a városnak. Május 1-étől tehát 250 izzó és 12 ivlámpa világítja városunkat alkonyadtól viradatig.

* **Marhalevelek.** Ma egy hetes számunkban megirtuk, hogy az új marhalevel-úrlapok máj. hó 1-től forgalomba kerültek. A régi bélyegzésük, míg a kiadott készlet győzi, érvényben maradt.

* **Bíróválasztás Homonnán.** A Keresztessy István elhalálzásával megüresedett városbírói szék betöltése f. hó 8-án fog választás útján megejtetni. Mindenesetre kívánatos volna, hogy Homonna város polgársága nagyon megfontolva adná a levetőmát, mert a mai állapotok mellett szükséges hogy az új bíró referendát is végezzen s ne csak, mint aláíró automata működjen. Hiszen közsükség az, hogy becsületes, munkaszerető jegyzőnk mellé szakértelmes és a községi adminisztrációt személyesen intézni tudó bíró kerüljön. A bírói székre eddig két pályázó van, Katzer Ferenc és Frank István polgártársaink. Ugy az egyik, mint a másik pályázó megválasztása nyereséges dolog lesz a közőj érdekében.

* **Állami anyakönyvi statisztika.** A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1900. ápr. 28-tól 1900. máj. 5-ig a) házasságot kötött: 5 pár; b) kihirdetett: 4 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 15 esetben; d) elhalálozott: 10 egyén.

Vármegyei Hivatalos Rész.

101. eln. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Elnöki körlevél.

A tekintetes törvényhatósági bizottság tisztelt tagjait S.-A.-Ujhelyben 1900. évi május hó 15-én d. e. 9 óraker kezdetét veendő

rendes közgyűlésre

van szerencsém meghívni.

A közgyűlés nevezetesebb tárgyai:

1. A leköszönés folytán megüresedett V-ik aljegyzői állás választás útján leendő betöltése.

2. A Ludovika Akadémiába a Gróf Buttler János alapítványára egy VIII. osztályú*) ifju választás általi ajánlása.

3. A központi választmányba két üresedésben levő hely választás által leendő betöltése.

4. A szegényalapra ügyelő választmányba egy üresedésben levő hely, választás által leendő betöltése.

5. Az állandó választmányba 3 üresedésbe jött hely választás által leendő betöltése.

6. Az alispán évnegyedes jelentése.

7. A nagyméltóságú belügyi ministerium 35036. szám alatt kelt bűnvádi perrendtartás életbeléptetése folytán a szolgabírói állások szaporítása tárgyában kiadott intézvénye.

8. A Nagyméltóságú Belügyi minister intézvénye a Bencsik István főszolgabíró által fizetésének kétharmadrészben leendő kiadását kérő folyamodványa tárgyában.

9. A Nagyméltóságú Belügyi minister intézvénye a 8 heti fegyvergyakorlatra bevonuló állami alkalmazottak fizetésének kiadása tárgyában.

10. Az állandó választmány véleményes jelentése a vármegye házipénztárának 1899. évi zárszámadása tárgyában.

11. A vármegye tisztii, segéd, kezelő és szolgaszemélyzet fizetésének emelésére megszavazott 2% pótdoból befolyt összeg felhasználása iránti bizottsági jelentés.

12. Ugocsa-vármegye átírata Br. Perényi Zsigmondnak emelendő szoborra gyűjtés tárgyában.

13. A vármegyei közkórház választmányának jelentése az építési elhatározott közkórház tárgyában.

*) A mult számban sajtóhiba volt a IV. s pedig VIII. helyett. Szerk.

14. A vármegye főjegyzőjének jelentése a közigazgatás újjászervezése tárgyában.

15. Az államépítészeti hivatal előterjesztése a vármegyei utmesterek lakpénze tárgyában.

16. A községek költségeloirányzatainak és zárszámadásainak jóváhagyása.

17. A már beérkezett és még beérkezendő, a közgyűlés hatáskörébe utalt összes ügyek.

Az állandó választmány tisztelt tagjait felkérem, hogy a május hó 14-ének délelőtt 9 órájára a vármegye-háza kistermébe kitűzött ülésen megjelenni sziveskedjenek.

S.-A.-Ujhely, 1900. évi április hó 30.

Matolai Etele, alispán.

Zemplén-vármegye központi választmányától.

103/kpv. sz.

Hirdetmény

Zemplén-vármegye központi választmánya ezennel közhírré teszi, hogy az országgyűlési képviselő-választóknak 1901. évre érvényes bírándó ideiglenes névjegyzéke az 1899. évi XV. t.-c. 146. §-a alapján az összes kerületekre nézve Zemplén-vármegye székházának kistermében az egyes községekre vonatkozó névjegyzék pedig S.-A.-Ujhely r. t. városban, minden nagyközségben és körjegyzőségekben közszemlére kitétetik.

A névjegyzékek f. 1900. évi május 5-től május hó 25-ig tartatnak közszemlére kitéve s az azok kiigazítására irányuló kérvények, a f. évi május 5-től 15-ig adhatók be, az ezekre tett észrevételek pedig május hó 16-tól május hó 25-ig fogadtatnak el, és pedig S.-A.-Ujhelyt érdeklőleg a polgármesternél, az illető nagyközség elöljáróságánál, vagy az illető körjegyzőségeknek.

Az előjáróságok, illetőleg körjegyzők az írásban beadott felszólalásokat és ellenesre-veleleteket az iktató-könyv kivonatával és a megküldött id. névjegyzékkel együtt f. évi május hó 26-án a központi választmány elnökéhez azonnal bemutatni kötelesek.

Felhivatnak azon választók, kik több kerületben vétettek fel a névjegyzékbe, hogy azon választó-kerületet, melyben jögukat 1901. évben gyakorolni szándékoznak, ugyanazon határidő alatt jelöljék meg, mert ellenesetben csakis azon kerületben szavazhatnának, a melyben állandó lakásuk van.

Az 1874. évi XXXIII. t.-c. 43., 44., 45., 46. és 47. szakaszai, továbbá az 1899. évi XV. t.-c. 147. szakasza tájékozással közöltenek:

43. §. Az előjáróság köteles ezen hirdetményt minden községben a szokásos módon közzétetni, a névjegyzékeket pedig, valamint a beadott felszólalásokat a kitűzött napokon reggeli 8 órától déli 12 óráig, városokban és nagyközségekben a község-házán, kis községekre nézve a körjegyzőség székhelyén közszemlére kitenni, mely idő alatt azokat a községi előjáróság egy tagjának jelenlétében mindenki megtekintheti és delutáni 2 órától 6 óráig lemásolhatja.

44. §. A névjegyzék ellen saját személyét illetőleg bárki felszólalhat.

Ezenkívül mindenkinek jogában áll azon választó kerületben, melyhez tartozó valamely község névjegyzékébe felvetetett, bármely jogtalan felvétel, vagy kihagyás miatt a névjegyzék ellen felszólalni.

A felszólalások írásban adandók be és egy beadványba több egyénre vonatkozó felszólalás is foglalható.

A felszólalónak kívánságára beadványáról térítvény adandó.

Ezen felszólalások beadásának határideje a névjegyzék nyilvános kitételét követő tizenöt nap (1899. XV. t.-c. 147. §.)

45. §. A felszólalásokat mindenki megtekintheti s azokra a névjegyzék kitételének napját követő 20 nap alatt mindenki, ki a 44. §. szerint felszólalni jogosítva van, írásban észrevételeket nyújthat be, Az észrevétel minden beadványhoz külön adandó be.

46. §. A felszólalások és az azokra tett észrevételek a központi választmányhoz intézendők és a szükséges okiratokkal felszerelve azon város vagy község előjáróságánál, melynek névjegyzéke ellen a felszólalás történt, kisközségekben pedig az illető körjegyzőnél nyújthatók be.

47. §. Az előjáróság köteles a felszólalásokat és észrevételeket külön sorrendben beiktatni s a záros határidő leteltével az iktató-könyvvel együtt a központi választmányának azonnal megküldeni, vagy az, hogy felszólalás nem adatott be, jelentendő.

Végül, minthogy az összeírásnál, mint az id. névjegyzékek leírásánál is, tévedések fordulhatnak elő, a központi választmány figyelmessé teszi az érdekelteket, hogy a közszemlére kitétt

id. névjegyzékeket saját érdekükben megtekin-
teni el ne mulasszák.

S.-A.-Ujhely, 1900. évi május 2.

Matolai Etele sk., Staut József sk.
alispán, mint a kp. vál. elnöke. a kp. vál. jegyzője.

ad. 6669/1900. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Hirdetmény.

A „Zemplén“ mult számában fenti szám
alatt közzétett honvéd Ludovika-Akadémiái pá-
lyázati hirdetmény kiegészítésül ezennel köz-
hírré teszem, hogy a pályázni kívánóktól a ma-
gyar honosság és a testi alkalmasság igazolásán
kívül valamely középiskolába (főgimnázium, re-
áliskola) VIII. osztályának elvégzése vagy látog-
tatása kívánatik meg; — közhírré teszem to-
vábbá, hogy a pályázni kívánók szabályszerűen
felszerelt folyamodványaik a május hóban
tartandó bizottsági közgyűlést megelőző napig,
május 14-ének délutáni 5 órájáig, hozzám nyujt-
sák be.

Sátoralja-Ujhely, 1900. évi május 2-án.
Matolai Etele, alispán.

T. Zemplén-vármegye thatósági bizottságának
S.-A.-Ujhelyben 1900. április hó 19-én tartott
rendkívüli közgyűléséből.

164/6999. Olvástatt az állandó választó-
mányoknak az országgyűlési képviselő választá-
sok alkalmával a választók szállításához
szükséges fogatok díjazásáról alkotott sza-
bályrendelet tárgyában beadott határozati ja-
vaslata.

A határozati javaslat elfogadásáról a be-
mutatott szabályrendelet tervezet helyesnek ta-
lálattván módosítás nélkül jóváhagyatik.

Az ekként megalkotott szabályrendelet a
„Zemplén“ hivatalos lap utján a főszolgabírák
és S.-A.-Ujhely rendezett tanácsu város pol-
gármestere által meghirdetett s a hirdetési
bizonylatok beérkezése után a netaláni felleb-
bezésekkel a nmságu belügyi ministeri omhoz
felterjesztetni határozattott.

Kmf. Jegyzette és kiadta:
Dókus Gyula, főjegyző.

164/6999.

Szabályrendelet

az országgyűlési képviselő választások alkalmá-
val a választók beszállításához szükséges fog-
atok díjazásáról.

1) Az ugyanazon választó kerülethez tar-
tozó választásra jogosult és fogattal rendelkező
lakosok, valamint ezeknek egy háztartásban élő
hozzátartozók (1899. évi XV. t.-c. 7. §-a) ha a
választóknak a választás székhelyére és vissza-
léndő szállítására a képviselő jelölt, vagy meg-
bizottja által felfogadtatnak, — az alant meg-
határozott fuvardíjakkal magasabb összeget el
nem fogadhatnak és nem követelhetnek.

2) Egy kétfogatu szekér fuvardíja a koc-
sison kívül 3 választónak a székhelyre és visz-
sza való szállításáért egy napra, vagyis éjjeli
12 órától másnap éjjeli 12 óráig. Következőleg
állapítatik meg:

A község neve.	A választási székhelytől való távol- sága	A megállapított fuvardíj	
		Okt. 1-től ápr. 1-ig.	Ápr. 1-től Okt. 1-ig.
korona			

I. S.-a.-ujhelyi választó kerület (35 község)

Ruda-Bányácska	5 ²	4	5
Barancs	20 ⁹	6	7
Kis-Bári	8 ⁵	4	5
Nagy-Bári	9 ⁵	4	5
Borsi	5 ⁷	4	5
Alsó-Bereczki	8 ⁵	4	5
Felső-Bereczki	10 ⁴	5	6
Csarnahó	11 ⁴	5	6
Csörgő	7 ⁶	4	5
Czéke	13 ³	5	6
Garany	25 ⁶	6	7
Gercsely	17 ¹	5	6
Hosszuláz	5 ⁷	4	5
Imreg	17 ¹	5	6
Jesztreb	17 ¹	5	6
Kásó	20 ⁹	6	7
Kiszte	19 ⁰	5	6
Ladmócz	10 ⁴	5	6
Legenye	12 ³	5	6
Mátyásháza	12 ³	5	6
Mikóháza	10 ⁴	5	6
Alsó-Regmec	9 ⁵	4	5
Felső-Regmec	11 ⁴	5	6
Széphalom	5 ⁷	4	5
Bodrog-Szög	13 ³	5	6
Szöllőske	7 ⁶	4	5
Szürnyeg	20 ⁸	6	7
Kis-Toronya	9 ⁵	4	5
Sátoralja-Ujhely	—	—	—
Bodzás-Ujlak	20 ⁹	6	7
Vajdácska	19 ⁰	5	6
Velejte	15 ²	5	6
Vily	15 ²	5	6
Vitány	14 ²	5	6
Zemplén	13 ⁹	5	6

A község neve.	A választási székhelytől való távol- sága	A megállapított fuvardíj	
		Okt. 1-től ápr. 1-ig.	Ápr. 1-től Okt. 1-ig.
korona			

II. Olasz-lisztkai választó kerület (21 község)

Vég-Ardó	15 ²	5	6
Erdő-Bénye	9 ⁷	4	5
Bodrog-Halász	8 ⁵	4	5
Erdő-Horváti	9 ⁹	4	5
Makkos-Hotyka	16 ¹	5	6
Regézi-Huta	17 ⁹	5	6
Józseffalva	10 ⁵	5	6
Károlyfalva	18 ⁰	5	6
Bodrog-Keresztur	15 ²	5	6
Bodrog-Kisfalud	11 ⁴	5	6
Komlócska	14 ¹	5	6
Olasz-Liszka	—	—	—
Szegi-Long	6 ⁶	4	5
Bodrog-Olaszi	5 ⁷	4	5
Bodrog-Sára	3 ⁸	4	5
Sárospatak	11 ⁴	5	6
Szegi	9 ⁵	4	5
Tolesva	5 ⁷	4	5
Trauczonfalva	15 ⁰	5	6
Vámos-Ujfalú	1 ⁹	4	5
Bodrog-Zsadány	4 ⁷	4	7

III. Mádi választó kerület (12 község)

Bekecs	11 ⁶	5	6
Legyes-Bénye	13 ⁵	5	6
Alsó-Golop	13 ⁷	5	6
Felső-Golop	14 ⁷	5	6
Mád	—	5	—
Ond	8 ⁹	5	5
Rátka	5 ⁶	4	5
Szerenes	8 ⁸	4	5
Tállya	15 ⁴	5	6
Tarcal	8 ⁵	4	5
Tokaj	13 ³	5	6
Mező-Zombor	4 ⁹	4	5

(Folytatjuk)

7064/900. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Hivatalos hirdetmény.

A hazai iparnak állami kedvezményekben
való részesítéséről szóló 1899. évi XXIX. t.-c.
végrehajtása tárgyában a kereskedelemügyi m.
kir. minster ó nagyméltósága által f. évi 15885
szám alatt kiadott Utasítás-t a község tájé-
koztatása céljából egész terjedelmében köz-
teszem.

S.-A.-Ujhely, 1900. április 4.

Alispán helyett:
Dókus, főjegyző.

15885. IX/1900. Kereskedelemügyi m. kir. minster.

Utasítás

a hazai iparnak állami kedvezményekben való
részesítéséről szóló 1899. évi XLIX. t.-c. végre-
hajtása tárgyában.

(2. folytatás.)

II. FEJEZET.

3. §.

A törvény 2. §-ának a) és d) pontjaiban
vannak felsorolva a törvény 1. §-ában említett
gyáraknak, illetőleg ipartelepeknek adható adó-
kedvezménynek.

Igényük van ezeknek a gyáraknak, illető-
leg ipartelepeknek az 1870. évi LI. t.-c. 2. §-ában
megadott házádomentességre.

Az 1870. évi LI. t.-c. 2. szakaszában en-
gedélyezett állandó adómentesség a házádon
kívül kiterjed az ezen adó után járó általános
jövédelmi pótdóra, az orsz. betegápolási pótdóra
és egyéb a házádon után kivethető köz- vagy köz-
ségi terhekre is.

Állandó adómentességben részesítenek a
gyáros tulajdonát képező gyári és ehhez ha-
sonló ipari épületek, valamint a munkásoknak
bérfizetés nélkül átengedett gyári munkás-
lakások.

Gyári épületnek — adózási szempontból —
csak a gyári telken emelt épületek tekintendők.
Ezen épületek ama részei, melyek lakásul
szolgálnak, valamint a gyári telken, illetve
telepen kívül — bár ennek céljaira — emelt
épületek nem adómentesek.

Ugyszintén a gyárhoz tartozó oly raktárak,
melyek az illető gyártól elkülönítve más épüle-
tekben vannak elhelyezve, az esetben sem adó-
mentesek, ha azokban kizárólag az illető gyár
saját gyártmányai tartatnak.

Szeszföldék marhahizláló épületeire azon-
ban az adómentesség még akkor is kiterjed, ha
ezek az épületek a tulajdonképeni gyári épüle-
tekkel nincsenek egybekötve, hanem azoktól
távolabb, esetleg más telken állanak, de a be-
kötött marha az illető gyár termelvényein hiz-
laltatik.

Ha a gyári, vagy ipari épület bármely célra
bérbeadatik, az 1870. évi LI. t.-c. 2. §-ban meg-
állapított adómentesség megszűnik.

A bérbeadott mezőgazdasági szeszföldékre
tehát ez az adómentesség még abban az esetben
sem terjed ki, ha ily gyárra nézve az állami
kedvezmény a bérlőnek adatik meg.

4. §.

Az állami kedvezményekben részesülő gyári
és ipar-vállalatok részére a törvény 2. §-ának
a) és d) pontjaiban biztosított adómentesség
kiterjed a keresetadóra, a bányaadóra, a nyilvános
számadásra kötelezett vállalatok és egyesületek
adójára, valamint az ezen adók után járó útdóra,
községi adóra, s kereskedelmi és iparkamarai
illetékekre, az általános jövédelmi pótdóra, vala-
mint az országos betegápolási pótdóra.

Ha valamely mezőgazdasági szeszföldére
nézve az állami kedvezmények bérlőnek adat-
nak meg, ezek a kedvezmények csakis a szesz-
földésből és marhahizlálásból eredő jövédelmet
illetik és semmi esetre sincsenek csökkentő ha-
tással a földbérletből eredő jövédlem után a
minimális kules, vagy más adatok alapján meg-
állapítandó III. oszt. keresetadó mérvére nézve.

A törvény a törvényhatósági adó alól men-
tességet nem állapít meg. A törvényhatóságok
azonban fel vannak jogosítva, az állami kedvez-
ményekben részesülő gyárak és ipartelepek tu-
lajdonosait a törvényhatósági adó alól is fölmen-
teni, sőt a törvényhatóságok és községek (váro-
sok) oly ujonnan létesítendő gyárakat és ipar-
telepeket is fölmenthetnek a törvényhatósági,
illetőleg községi adó alól, a melyek az állami
kedvezményekre igényt nem tarthatnak.

A törvényhatóságok és községek (városok)
részére a törvény 9. §-ában adott ez a felhatal-
mazás azonban fogyasztási adókra nem terjed
ki, minélfogva a törvényhatósági és községi fo-
gyasztási adók és fogyasztási adó természetű
egyéb szolgáltatások fizetése alól semminemű
gyárak és ipartelepek fel nem menthetők.

A törvény 9. §-a alapján a rendezett ta-
nácsu város vagy község képviselőtestülete által
hozott határozat a 15 napi törvényszerű feleb-
bezési határidő leltelte után a netalán beérkezett
felebbezésekkel együtt jóváhagyás végett a tör-
vényhatósághoz, a törvényhatósági bizottság jó-
váhagyó határozata pedig jogerőre emelkedés
után a képviselőtestület határozatával együtt a
belügyministerhez terjesztendő fel, ki, ha a kép-
viselőtestületnek a kedvezmény megszavazását
tartalmazó határozatát vagyonfelügyeleti szem-
pontból érvényre emelhetőnek tartja, az iratokat
a kereskedelmi ministerhez teszi át.

Vármegyék vagy törvényhatósági városok
által a törvény 9. §-a alapján hozott határozat
a felebbezési határidő lejártá után vagyonfel-
ügyeleti szempontból leendő jóváhagyás végett a
belügyministerhez terjesztendő fel, a belügymi-
nister pedig, ha a határozatot vagyonfelügyeleti
szempontból jóváhagyhatónak tartja, azt a ke-
reskedelmi ministerhez teszi át.

Horvát-Szlavonországokban az erre vonat-
kozó határozatok a horvát-szlavon-dalmátországi
bánhoz terjesztendők fel, a ki ezek tekintetében
a kereskedelemügyi minsterrel egyetértve dönt.
(Folytatjuk.)

2696 I. 1900. A bodrogközi járás főszolgabírájától.

Körösvény.

A f. évi április hó 30-án megtartott leleszi
vásárról — Spigel József eszéki lakos kárára
egy darab 4 éves, fehér szőrű, fennálló szarvu,
hátsó sódaran M. bélyeggel jegyezett ökor-tinó
elszőkött és azóta fel nem található.

Körözését elrendelem azzal, hogy feltalálás
esetén hivatalomhoz bejelentés teendő.

K. Helmece, 1900. május 1.

Isépy Zoltán, h. főszolgabíró.

5160/900. I. sz. S.-A.-Ujhely város polgármesterétől.

Hivatalos hirdetmény.

S.-A.-Ujhely város polgármestere ezennel
közhírré teszi, hogy a város képviselőtestülete
folyó évi április hó 5-ik napján tartott közgyű-
lésében 27. sz. a. kelt határozatával, az orszá-
gos és hetivásárok megtartási módjára nézve
szabályrendeletet alkotott, mely szabályrendelet
a közgyűlésben nyomban, azon felől mai napon
kihirdetettvén, ugyancsak a mai naptól számi-
tandó 30 napon át a városi kiadóhivatalban
közzemlére kitétetett.

Felhivom minél fogva mind azokat, a kik
a szabályrendelet ellen fellebbezéssel élni akar-
nak, hogy fellebbezéseiket a mai naptól szá-
mitandó 30 nap alatt az iktató hivatalban ad-
ják be.

S.-A.-Ujhely, 1900. április 26.

Székely, polgármester.

1734/IV. 900. sz. A s.-a. ujhelyi j. főszolgabírájától.

Körösvény.

Geresely községében f. évi április hó 26-án
ottani lakos Balogh György lucernás kertjében
ösmeretlen 2 csikó találtatott.

Az egyik 3—3 éves zömök termetű, fekete
kanca-csikó hosszú farkkal, oldalain a lószér-
számtól régi dörzsölések láthatók.

A másik 2 éves, fakó-pej, sovány csődör-
csikó, nyírott sörénnyel és farkkal.

Tutajdonosa a csikókat Gercsely község bírájától átveheti.

S.-A.-Ujhely, 1900. május 4.
Horváth István, szolgabíró.

2213/I. 99. sz. A varannai járás főszolgabírájától.
Körözés.

Vaskó János, Abauj-Torna vármegyei Gesse községbeli lakos, telkes gazda, a tegnapi napon bejelentette hivatalomban, hogy a Varannón, 1900 évi április hó 25-ik napján tartott országos vásáron a gróf Hadik-Barkóczy uradalom behatóan gazdaságából vett lova hazautazása közben Bánszka községből elszabadult.

Megkeresem a társhatóságokat, hogy ezen elszabadult lovat hatóságuk területén nyomoztatni és feltalálása esetén hivatalomat értesíteni sziveskedjenek.

A ló leírása: fekete szőrű, 6 éves, herélt, bal lapockáján ösmeretlen bélyeggel, magassága közép.

Varannó, 1900. április 28.
Diószeghy János, szolgabíró.

1315 I/900. A szerencsi járás főszolgabírájától.
Körözés.

Grünstein Lajosné zombori csárdai lakos, folyó évi április hó 26-án egy Bodrog-Keresztur felől jövő gazdátlan, fekete szőrű tehenet fogván el, körözését elrendelem.

Szerencs, 1900. április 24.

Bárczy Gusztáv, szolgabíró.

Nyilt-tér. *)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon igen tisztelt megyei és városi hatóságok-, tesületek-, tan- és jótékonyági, valamint pénzügyi képviselőinek, nemkülönben a nagyszámú rokonoknak, barátoknak, tisztelőknél, kik felejtethetetlen férjem, néhai **Schwarz Bernát** ur temetésén megjelentek, továbbá mindazoknak, kik a gyászbeszéd alkalmával bennünket szóval vagy írásban kerestek fel vigasztalással, — nem lévén képes külön-külön megköszönni, ez uton fejezzük ki legforróbb köszönetünket.

Sátoralja-Ujhely, 1900. május 2-án.

Özv. Schwarz Bernát
szül. Szamoly Teréz és gyermekei.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy lakásomat a meggyekuttal szemben lévő Kálniczky-féle házba — az emeletre tettem át.

Dr. Fried Samu.

MARGIT

GYÓGYFORRÁS

(Margitforrás-telep Bereg-megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szén-savat, ellenben sok szén-savas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek főleg emelk. Kítúnó hatása a légutak s tüdőhurutos állapotainál, különösen szívós váladék esetén; tüdővészesekeknél, ha vérszere való hajlandóság van is jelen, a „Margit-víz” megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szén-savánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

A húgysavas sók lerakódását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmainál, a kö- és homokképződés esetében, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvosainak, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legzivesebben használják, előnyt adnak a „Margit”-forrásnak a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

kiváló óvószerek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvendő.

Főraktár:

EDESKUTY L. ásványvíz-nyerőkereskedés
cs. és kir. udvari szállító
BUDAPESTEN.

Kapható minden gyógyszer-tárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

*) Az e rovatban közöltékért a beküldő felelős.

Szerk.

Heti naptár.

Vasárnap,	május 6.	József olt.
Hétfőn,	május 7.	Gizella, Szan.
Kedden,	május 8.	Mihály.
Szerdán,	május 9.	Naz. Gergely,
Csütörtökön,	május 10.	Antonin.
Pénteken,	május 11.	Mamert.
Szombaton,	május 12.	Pongrác.

A szerkesztő póstája.

B. E. Eljártunk a dologban. Hisszük, hogy már rendbe jött s így is marad. Szíves üdvözlötünk.
U. E. Nem csak a fordítást, hanem a círlapunk típusait is kérjük beküldetni. — Ha kellő időben itt lesznek, kiadjuk a júniusi füzetben.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: **Éhler Gyu'a.**

Hirdetések.

Tk. 3043/1900. szám.

Hirdetmény.

Topolya község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendeletre képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38., és az 1891. évi 16. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatban foganatosították.

E czélból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1900. évi május hó 28-án** fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1) Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2) Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átalakításra az 1886. évi 29. t.-cz. 15—18. és az 1889. évi 38. t. cz. 5. 6. 7. és 9.§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejötté a kiküldött bizottság előtt előszóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton, nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek;

3) azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezménytől elesnek.

Kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatósága Homonnán, 1900. évi április hó 23-án.

Dr. Oláh, kir. albiró.

151/1900. végr. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi XL. t. cz. 102. §-a értelmében enzenel közhírré teszi, hogy a kassai kir. járásbírósg 1899. évi Sp. III. 1440/5. számú végzése következtében Dr. Vas Sándor ügyvéd által képviselt Fecso János felperes kassai lakos javára ifj. Péchy Andor volt Z.-Szinnai, most Szaecuri lakos ellen 260 korona s jár. erejéig 1900. évi április hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felülfoglalt és 1289 kor. 60 fillérre becsült következő ingóságok, u. m. szobai butorok és felszerelések, revolver, új löszerszámok, egy új ruganyos kocsi, huszártisztai kard, egy ócska szekér, fehérművek, szalon öltöny, ágyneműk, új igás ló szerszám, ócska löszerszám és 2 drb. tartó szij. Az elszállított tárgyaknak Z.-Szinnára leendő visszazállítását mellett nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a homonnai kir. járásbírósg, 1900. évi V. 199/2. számú végzése folytán 260 korona tökévelés, ennek 1899. évi augusztus hó 14. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 79 korona 10 filléren biróilag már megállapított költségek erejéig Z.-Szinna városában végrehajtást szenvedő volt lakásán leendő eszközésére **1900. évi május hó 9-ik** napjának d. e. 8 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elővezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Homonnán, 1900. évi április hó 26-án.

Tomory, kir. bir. végrehajtó.

Osztálysorsjegyet

a VI. játék első osztályára, melyeknek húzása **május 17—18-ikán** lesz, vételre ajánlok és p. egész **6 frt, fél 3 frt, 1/4 1 frt 50 kr. és 1/8 75 krért**; továbbá igérvényeket és 2 frtos államsorsjegyeket is **LÖW MIHÁLY** S.-A.-Ujhely, hol már 60,000 és sok melléknyeremény kifizettetett. — Főnyeremény **1.000.000 egy millió korona.**

346/1900. vh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvény-cikk 102. szakasza értelmében enzenel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósg 1897. évi 10191. P. sz. végzése következtében Dr. Szántó Márk ügyvéd által képviselt Gam S. a.-hunfalvi lakos javára Dr. Fried Lajos helybeli lakos ellen 600 korona s jár. erejéig 1897. évi szeptember hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 1444 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. jbróság 1900. évi V. II. 780/p. számú végzése folytán 304 kor. 84 fill. hátrány erejéig S.-A.-Ujhelyben alperes lakásán leendő eszközésére **1900-ik évi május hó 15-ik** napjának d. e. 10 órája határidőül kitézik ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törv.-cikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elővezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezek javára is foganatosítottat fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi április hó 18. napján.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Tk. 5615/1899. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak László Menyhért né szül. Ráski Erzsébet végrehajtást szenvedett elleni 547 kor. 12 fillér tökévelés és járuléki iránti ügyében a kir.-helmezi kir. járásbírósg mint tkvi hatóság területén lévő Szentes község határában fekvő és a szentesi 230. sz. tjkvben 558, 1009, 1057, 1284, 1460, 1571, 1796, 1801, 1969. h. szám alatt foglalt és végrehajtást szenvedett Ráski Erzsébet férj. László Menyhért névén álló ingatlanokra 1976 koronában enzenel megállapított kielégítési árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1900. évi június hó 5-ik** napjának délelőtti 10 órakor Szentes község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kielégítési árban alul is elfognak adatni.

Arverelni szándékozók tartoznak az ingatlan kielégítési árának 10%-át készpénzben, vagy másfelannyi értékű óvadék-képes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Kelt Kir.-Helmezen, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi február hó 16-án.

Dancs György, kir. albiró.

Tk. 551/1900. szám.

Arverési hirdetményi' kivonat.

A tokaji kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Klein Mórinczné, Grünfeld Róza kérelme következtében a tokaji kir. járásbírósg területén lévő Tolcsva község határában fekvő és özv. Klein Mórinczné szül. Grünfeld Róza névén álló 1. a tolcsvai 364. számú tjkvben 641. hr. sz. és 386. ö. i. számú ház, udvar és kertre, a hozzá jegyzett 2/3 rész közös legelővel 1200 korona; 2. a tolcsvai 1048. sz. tjkvben 863. hr. sz. szőlőre 90 koronában enzenel megállapított kielégítési árban a végrehajtási önkényes árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1900. évi május hó 17-ik** napjának d. e. 10 órakor Tolcsva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kielégítési árban alul is elfognak adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsátási árának 10%-át vagyis 120 koronát és 9 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi február hó 22-én.

Plathy, kir. jbró

Tk. 854/1900. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Grünberger Salamon végrehajtónak Lukács Mihály végrehajtást szenvedő elleni 288 korona tökévelés, és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényzsér (a gálszécsi kir. járásbírósg) területén fekvő a gálszécsi 178. sz. tjkvben A. I. 1—2. sor 398—399. hr. számú ingatlan földhasznélvezeti és felülfelépítési tulajdonából Lukács Mihály B. 5. alatti 2/3 jutalékra 730 kor. 08 filléren enzenel megállapított kielégítési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1900. évi május hó 30. napján** d. u. 2 órakor a gálszécsi kir. járásbírósg mint tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kielégítési árban alul is eladtni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 73 korona 08 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi február hó 12. napján.

Bálint, kir. albiró.

Friss töltésű ásványvizek.

Lédeczi Portland cément
a mely szilárdságra a portl. cémentnél fenálló szolván-
nyokat 40% mulja felül, finom őrlésben kapható:

BEHYNA TESTVÉREK

vas-, fűszer- és bizományi üzletében
S.-A.-Ujhely,

ugyanesak fenti cégnél rendelhetők meg a legjobb
minőségű szabadalmazott fehér **vizhatlan ponyvák**
és eperjesi cserépkályhák raktára.

Réz-gálicz és Raffia.

Zalaegerszegi képviselet.

Schönborn Buchheim Ervin gróf
uradalmi ásványvizek bérletése
Szolyván.

Szolyvai forrás
orvosok, tanárok nyilat-
kozatai alapján legjobban
ajánlva:
kőszvény,
vesekő,
hugyhómok,
czukorbetegség és
gyomorbetegségek
estén.
Különösen ajánlott viz.

Luh Erzsébet-forrás
gyomorbetegségek,
torok- és gégebetegségek,
étvágytalanság
ellen
elsősorban gyógyvíz
A bort nem festi.

Polenai forrás
elsősorban diétikus viz
Legújabb asztali viz
Tejjel vagy itve a leg-
jobb nyálkaoldó szer.
Ezért ajánlják a leg-
szervek hurutjainál.
Elsősorban borvíz.

Prospectusok ingyen és bérmentve.

Gözmalom

bérbeadás vagy örökáron eladási hirdetés

A Mezőkövesd városában (mely 13,000
lakossal bír) a város közepén fekvő 4 pár
köre és egy hengere egy közönséges, mint
finom őrlésre berendezett stabilgéppel el-
látott jóforgalmu Gözmalom folyó év ju-
lius hó 1-től bérbe kiadó, esetleg örök-
áron aladó.

Értekezhetni Mezőkövesden özv. Ha-
rangy Mórinnál, vagy Harangi Menyhért
Miskolcson, Széchényi-u. 14. szám.

Haszonbérbe adó

1900. évi október hó 1-től a zempléni-
megyei Szabolc községben egy 290 hold
szántó, 4 hold kert, 139 hold rét és 82
hold legelőből (valamennyi 1200 □ öllel
számítva) álló, megfelelő számú lak- és
gazdasági épületekkel ellátott birtok. —
Bővebb felvilágosítást ad: **Dr. Novák
István ügyvéd Gálszécsen.**

Tk 2082.1900. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság
közölni teszi, hogy Majernik György és társa végrehajthatók-
nak Pasztirják Mihály végrehajtást szenvedő elleni 224 kor.
és 1000 kor. tokekövetelések és járuléki iránti végrehajtási
ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a gálszécsi kir. járás-
bírósa) területén fekvő a t.-terebesi 26. számú tjkvben A. I.
3-29. sor 1078/b, 1131/b, 1236/b, 1388/b, 1493/b, 1547/b,
1652/b, 1750/b, 1942/b, 2048/b, 2067/b, 2178/b, 2262/b,
2447/b, 2368/b, 2624/b, 2770/b, 2870/b, 2976/b, 3060/b, 3139/b,
3307/b, 3415/b, 2512/b, 3568/b, 3675/b, 3848/b. hr. számú
ingatlanból Pasztirják Mihály B. 22. alatti 1/10 jutalékára 618
korona; továbbá a t.-terebesi 29. számú tjkvben A. I. 3-29.
sor 1072, 1126, 1231, 1392, 1497, 1551, 1656, 1741, 1938,
2053, 2070/a, 2182, 2228/a, 2443, 2572, 2628, 2764, 2874,
2980, 3064, 3134, 3300, 3410. 3507, 3563, 3670, 3852. hr.
számú ingatlanból Pasztirják Mihály B. 2. 10. és 13. alatti
összesen 1/10 jutalékára 1486 koronában ezennel megállapított
kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingat-
lanok az 1900. évi augusztus hó 3-ik napjának
d. u. 2 órákor T.-Terebes község házában megtartandó nyil-
váno árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladni fog.
Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becs-
árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz.
42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi
nov. hó 1-én 3333. sz. alatti kelt igazságügyi minisiteri rendelet
8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikül-
dött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értel-
mében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről
kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kelt Gálszécsen, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi
hatóságnál 1900. évi április hó 9. napján.
Bálint, kir. aljbíró.

**Valódi gyöngyösi
fehér asztali bor**

literenként 28 krtól 32 krig,

Dreher-féle

dupla márcziusi palaczkos sör

palaczkonként 16 krért kaphatók:

KLEIN GÉZA,

fűszer- és vegyesáru kereskedésében S.-A.-Ujhely
(Papsor-utca.)

Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.
Ezen hírneves házi szer ellentáll az idő
megpróbálásának, mert már több mint 30
év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-
dörzsölésésként alkalmaztatik köszvény-
csúznál, tagzsággatásnál és meghűlések-
nél és az orvosok által bedörzsölésekre is
mindig gyakrabban rendeltek. A valódi
Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-
Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer,
hanem igazi népszerű házi szer, melynek
egy háztartásban sem kellene hiányozni.
40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban
majdnem minden gyógyszerárban készlet-
ben van; fő raktár: Török László gyó-
gyserésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmá-
val igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-
bértékű utánzat van forgalomban. Ki nem
akar megkárosodni, az minden egyes üveget
"Horgony" védjegy és Richter cégjegyzés
nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.

Eladó

gyökeres Rip. Portalis I. oszt. nedves
talajra alkalmas, gyökeres

Solonis I. oszt.

ezre 16 frt — száza 1 frt 60 kr.

Kapható:

SZOLLÓSY ARTHUR

szőlőtelepén.

Az első osztály

Húzása már május hó 17. és 18-án.

A MAGYAR KIR. SZAB
OSZTÁLYSORSJÁTÉKNAK

részünkről eladásra kerülő eredeti sorsjegyei egyuttal a
PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK VÁLTOZLETÉNEK
(Rész-énytőkéje: 30 millió kor. — Tartaléka'apja: 25 millió kor.)
czégyomlásával, valamint a mi bélyegzőnkkel is el vannak látva,
mi által a rendes és előzékeny lebonyolítás tekintetében a leg-
nagyobb biztonságot nyújtjuk.

A fent nevezett intézettől származó sorsjegyekre esett eddig

mindig a legtöbb nyeresemény.

A jövő sorsjáték egymás után következő 6 osztályában 100,000
sorsjegy közül 50,000 darab, vagyis a fele 13 millió 160,000 koro-
nával készpénzben sorsoltatik ki. A legnagyobb nyeresemény sze-
renesés esetben egy millió korona.

Az I. osztályu eredeti sorsjegyek árai:

1 egész sorsjegy 12.— kor. | 1 negyed sorsjegy . . . 3.— kor.
1 fél sorsjegy 6.— kor. | 1 nyolcad sorsjegy . . . 1 1/2 kor.

Játékterveket és húzási lajstromokat pontosan küldünk.
A megbízásokat mielőbb kérjük:

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság ker. ügynöksége a
„ZEMPLEN” kiadóhivatalában S.-A.-UJHELY.

Az sztrókói körjegyzőségénél (Zemplén m.)
a jegyzői teendőiben teljesen jártas, jó
viseletű, nőtlen fiatal ember azonnal al-
kalmazást nyerhet. — Javadalma: havi
20 korona készpénz, mosás és ágynemű
nélkül, lakás és teljes ellátás, szorgalmá-
hoz képest némi mellékjövedelemre is
számíthat. — Ajánlatok okmányolandók.

Tomka László,
körjegyző.

A legjobb szájviz

mely Oppolzer udv. tanácsos, Schnitzler Kainz-
bauer s több más híres tanárok által már 50 év óta
ajánlva van az

ANATHERIN SZÁJVIZ.

Készítője Dr. J. G. Popp cs. és kir. udvari fogorvos
BÉCSBEN.

Meglepő ezen szájviznek hatása mindennemű száj és fog-
fájás, továbbá kellemetlen szagú kilégzés ellen, erősíti a
fogakat s a foghúst a leghosszabb életkorig.

Ára egy nagyobb üveg szájviznek	1.40
» közep üveg szájviznek	1.—
» kis üveg szájviznek	—50
» doboz fogpárnák	—63
» üvegdohoz fogpárnák	—70
» papírdoboz fogpárnák	—35
» doboz fogtömőnek (p'omb)	1.—
» db. növény szappannak (börtisztá- lanság ellen)	—30

Kapható minden gyógyszerár és gyógyszerkereskedésben.
S.-A.-Ujhelyben: **Kinossy Péter** gyógyszerárban.
Csak akkor valódi, ha a hajlott oldalú üvegen
rajta van a kék színű papír arany nyomással és saját czégem
megjelölésével.

Legjobb a
Kőbányai polgári
söröződe
SÖRE,

melyből raktárt és palaczkozást a Rákóczi-
utca „Hungária” szálloda pince helyiségében
rendeztem be. Majdnem minden koresmában és
üzletben kapható.

Maláta barátság is raktáron van.

Rübner Herman

a Polgári söröző r. t. főraktárosa

Pártoljuk a magyar ipart! Pártoljuk a kezdőt!

Uj keztyüs üzlet

a Kazinczy- és Rákóczy-utca sarkán
Róth Bernát ur házában.

Van szerencsém a nagyérdemű helyi és vidéki közönség b. tudomására hozni, hogy **keztyüs üzletemben** a legnagyobb gyorsaság és pontossággal teljesítem a rendelvényeket és tisztításokat.

Üzletemben a legjobb minőségű bőrből készülnek **saját gyártmányu** keztyüim u. m. **női, férfi és gyermek glazé** avagy **szarvasbőr keztyük**; ezenkívül mindennemű **nadrágtartók, sérvkötők** legujabb **női haskötők, irrigátorok** teljesen felszerelve, **anyaméh koszoruk** és minden e szakba vágó **különlegességek** mindenkor raktáron vannak. Ezen üzletágban szerzett több évi tapasztalataimnál fogva bátor vagyok a n. é. közönségnek nagybecsű bizalmáért esedezni, melyet anynyival is inkább igyekezni fogok kiérdemelni, mivel üzletemet személyesen önállólag vezetem és ennél fogva igyekeztem oda fog irányulni, hogy mindenkit teljes megelégedéssel kiszolgáljak.

Rendeléseket és tisztításokat 24 óra alatt pontosan eszközlök.
Magamat és üzletemet a n. é. közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlva maradtam

Kiváló tisztelettel:

Lukács István,

keztyüs és kötszerész.

Alapítva
1866.

Alapítva
1866.

Minden rendszerű
Gőzkazánokat,
Szesz- és viz-tartályokat,
Henze-féle főzőket,
Czefre-előkeverő-kádakat,
továbbá mindennemű
gőzkazán- és gőzmozgony-javításokat
s egyéb kazánmunkákat
legsolidabb kivitelben s jutányos áron szállít és eszközöl

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntődjé

KASSÁN.

Igen sok külföldi **francia, angol és német** szer van hirdetve és ajánlva fiatal emberek részére **gyótró bajok** és kellemetlen **betegségek** ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van, a **legczészerűbb és legjobb a**

SANTAL-EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr., postán bérmentve; a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a „Nádorhoz”, Budapest, VI. Váci-körút 17 szám.

A legnagyobb cipőraktár S.-A.-Ujhelyben.

Halász Herman

ezelőtt

Özv. Rozsássy Lajosné

S.-A.-Ujhelyt, főtér, a „Vadász-kürt” szálloda épületében.

Ajánlja nagy raktárát

valódi karlsbadi uri-, női- és gyermek cipő különlegességekben,

ugyszintén a legfinomabb uri- és női czuggos és fűzős

Sevro-czipóit.

Egyedüli raktára:

urak, hölgyek és gyermekek számára, a mai korban legszebb és legezészerűbb viseletű

Triumph (Győzelmi) és Victória czipőknek.

A legizlésebb séta- és tánc-czipők minden színben. Elismert legjobb crémek és festékek Sevro és színes czipőkhöz.

A legelősebb arutól — a legfinomabb áruig.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség tudomására hozni, hogy

guvrirozó gépem

már megjött, ezen körülményt különös figyelmébe ajánlom a t. urnők és varrónőknek.

Guvrirozni elvállalok selyem, krepp, batist, karton, szerbvászón s egyéb mindenféle női ruhaszövetet még pedig 110 centim. hosszúságig, a legjutányosabb árák mellett.

Továbbá ajánlom a már évek óta fenálló férfi- és női ruhatisztító és festő-üzletemet. — Magamat a t. közönség pártfogásába ajánlva mély tisztelettel vagyok

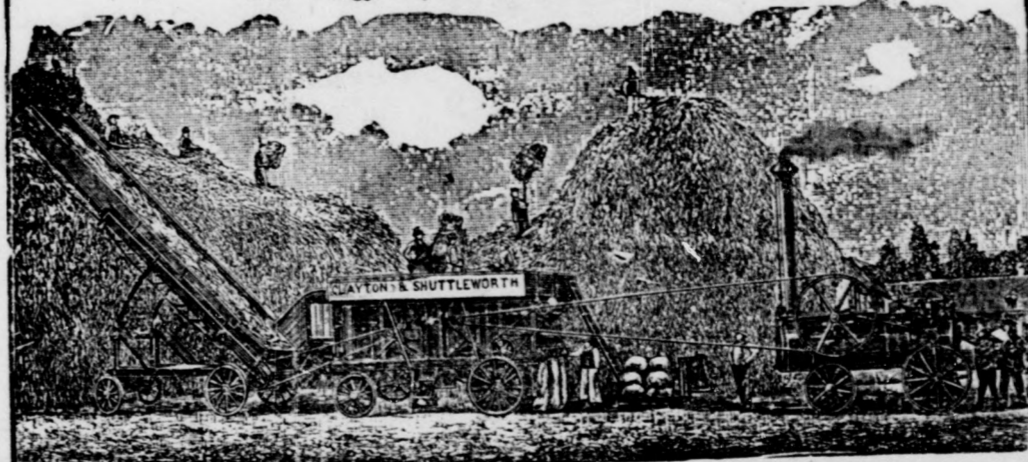
Rakovszky Sándor,

vegytisztító és kemefestő.

S.-A.-Ujhely, Beresényi-utca 45. sz. a fogház átellenében.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árák mellett ajánlatnak:



Locomobil és gőzcsepplőgép-készletek 2¹/₂ egész 12 lóerőig, szálmakaszalók, továbbá járgány-csepplőgépek, lóheré-csepplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.



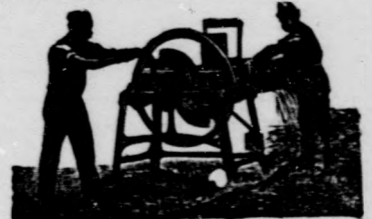
„Columbia-Drill”

legjobb sorvetelőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes aczél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.



Részletes árjegyzékek kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.



Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és csepplőgép-gyára.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.
Homlokzat-festék-gyár
KRONSTEINER KAROLY
 Bécs, III. Hauptstrasse 120. sz. (saját házában)
 Az arany érémekkel kifizetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak,
 ipari-, bányá- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszin-
 tén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója
 E homlokzat-festékek, melyek mészen feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 4
 különböző mintában különként 10 krtól felfelé szállítanak és ami a festék szűrőtisztségét
 illeti azonos az olajfestékekkel.
 Mintakártya, ugysz után használati kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára, 1 nagy palack ára 1 frt
 35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-
 szer kemény padló számára. 1 kö-
 csőg ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bearanyozására.
 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonnan befestésére.
 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.
 Mindenkor kaphatók

BEHYNA TESTVÉREK cégénél **S.A.-UJHELY.**

Hirdetmény.

Herczeg Lobkowitz Rudolf ó főméltósága
 zemplémegeyi, ugynevezett butka-i gazdasága, mely két
 ezer katasztrális hold szántóföld és rétből áll s gazda-
 sági épületekkel teljesen fel van szerelve 1901. évi április
 hó elsejétől őszi vetéssel és szalma készlettel hosszabb
 időtartamra haszonbérbe adatik.

Bővebb felvilágosítással szolgál

az uradalmi felügyelőség Zemplén-Butkán
 vasuti állomás: **Bánócz.**



1.000.000
 KORONA
 ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50,000 nyeremény
 JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyerm. legszerencsésebb esetben:
1.000.000 korona

A nyeremények részletes beosztása, a következő:

Készpénzben fizetendő.	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
5 " "	30000
1 " "	25000
7 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	80
2900 " "	40
50,000 nyer. és jut. összegben	13.160,000

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek

egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel
 bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték leg-
 közelebb újból megkezdődik

100,000 sorsjegyre **50,000**

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló
 nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét
 pénznyereménnyel huzzák ki és egy kül-
 földi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy
 nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar
 osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió **160,000**
 korona lesz kihuzva és az egész vállalat
állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I.
 osztályhoz:

egy nyolezad (1/8) frt —,75 vagyis 1.50 kor.
 egy negyed (1/4) „ 1.50 „ 3.— kor.
 egy fél (1/2) „ 3.— „ 6.— kor.
 egy egész (1) „ 6.— „ 12.— kor.

utánvét mellett vagy az összeg előzetes
 beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díj-
 talanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre,
 tekintettel arra, hogy a húzások f. évi május
 hó 17. és 18-án lesznek

f. é. május hó 17-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

BANKHÁZ

BUDAPEST,

V., Váczi-körut 4/a.

Fiók: **Muzeum-körut 11.**

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki
 vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül
 három millió koronát.

Rende.ölevél levágando. **Török A. és Társa főelárusítók Budapest.**

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet
 a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben } utánvételezni kérem.
 postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím.

M.K. EGYETEM
 VEGETYANI INTÉZETE:
A KRISTÁLY
 SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
 HECHYFORRÁS
 I GENTISZTA
 BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
 KAPHATÓ:
 FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
 VENDÉGLÖKBE
 ÉS MINDEN VASUTI
 ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Mint
 legmegbízhatóbb,
 és
 legolcsóbb, friss
 gazdasági, konyhakerti
 és virág
MAGVAK
 beszerzési forrása
Malártsik György
 fűszer-, csemege-, bor-, thea-, rum-, cognac-,
 festék-, ásványviz és mag kereskedése
S.A.-UJHELY.